

ISBN 978-83-65529-05-3

УПРАВЛІННЯ МІСТА КРАКОВА
Відділ промування туристичного бізнесу
Пл. Вшисткіх Шьвентих 3-4
31-004 Краків
тел.: +48 12 616 60 52
marketing@um.krakow.pl
www.krakow.pl

БЕЗПЛАТНИЙ ЕКЗЕМПЛЯР, 2016

UKR

KRAKÓW

Посібник паломника

по Кракові

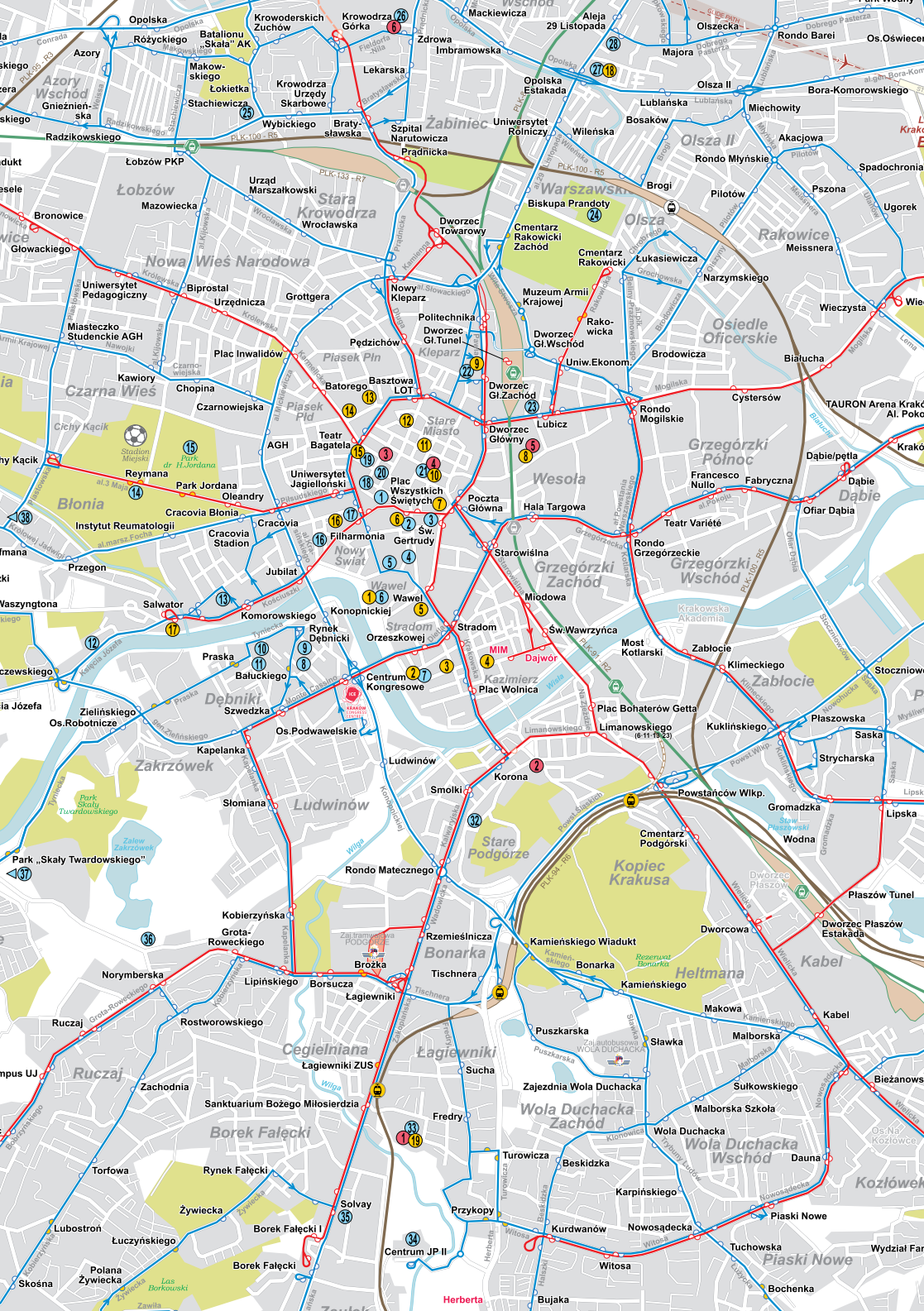

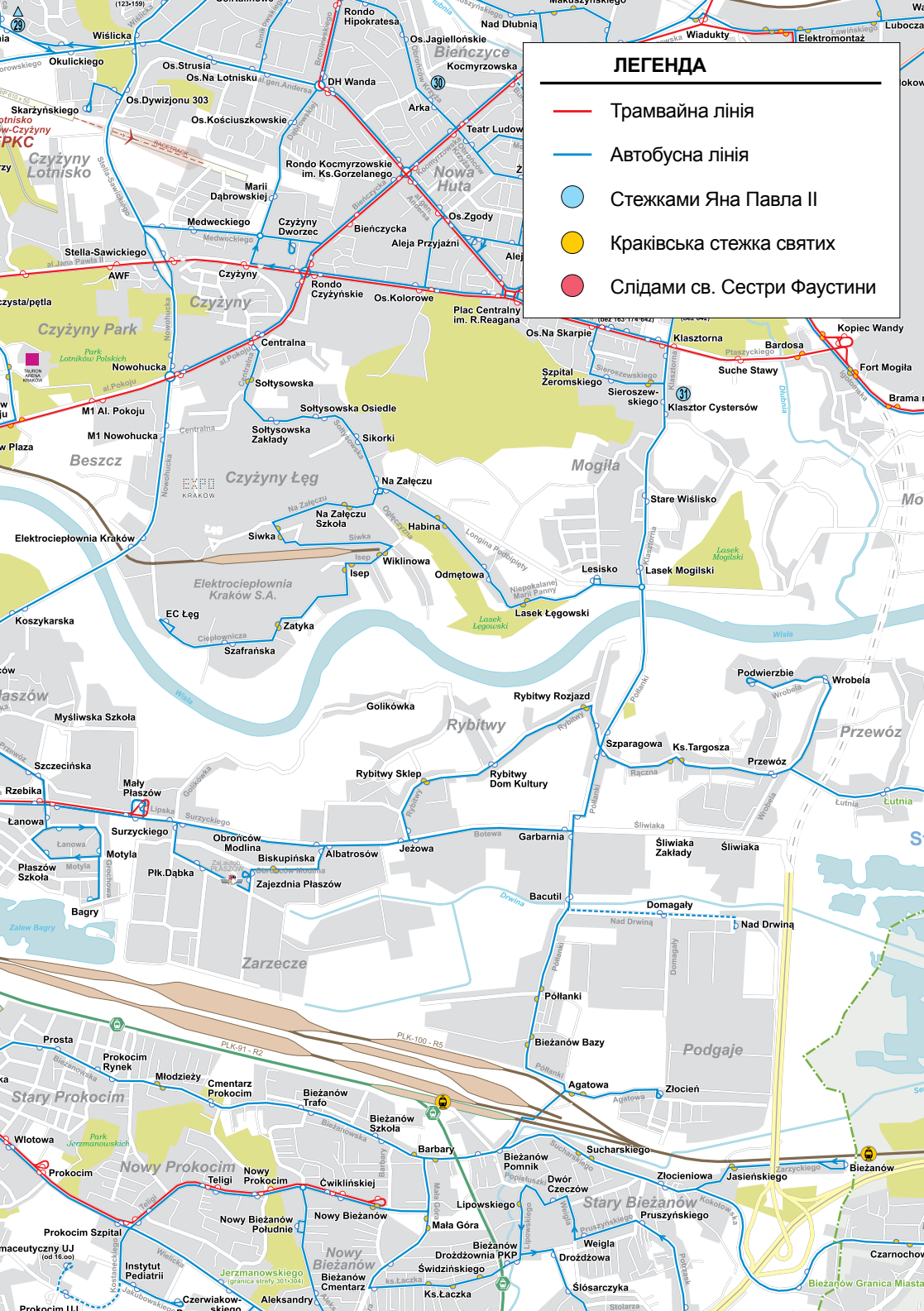
Зміст

Вступ	6
Стежками Яна Павла II	7
Краківська стежка святих	23
Слідами св. Сестри Фаустини	37
Практична інфомація	49

ЛЕГЕНДА

- Трамвайна лінія
- Автобусна лінія
- Стежками Яна Павла II
- Краківська стежка святих
- Слідами св. Сестри Фаустини

1. Палац Біскупів
вул. Францішканська 3
2. Базиліка св. Францішка з Асичу
оо. Францішканів
вул. Францішканська 2
3. Костел св. Йосипа сс. Бернардинок
вул. Посельська 11
4. Деканський будинок
вул. Каноніча 21
5. Вища духовна семінарія краківської митрополії
вул. Подзамче 8
6. Кафедральний собор Св. Станіслава зі Щепанова і св. Вацлава
Вавель 3
7. Кафедральний собор св. Михайла Архангела і св. Станіслава зі Щепанова оо. Паулінув на Скалці
вул. Скалечна 15
8. Костел св. Станіслава Косткі хх.Салез'янів на Дембніках
вул. Конфедерацка 6
9. Дом Яна Тирановського, вул. Ружана 11
будинок доступний тільки ззовні
10. Дом по вулиці Тинецькій 10
Години роботи: вівторок-субота 10.00-14.00
11. Дом по вул. Шевській 12
доступний тільки ззовні
12. Дом під Ліпками
вул. Князя Юзефа 55а
13. Дом по вул. Коморовського 7
доступний тільки ззовні
14. Камінь Папи на Блонях
15. Пам'ятник Яну Павлу II в парку ім. Г. Йордана
вхід від вул. ал. 3 Мая
16. Дом по вул. Феліціанек 10
доступний тільки ззовні
17. Краківська філармонія / Католицький дом
вул. Звезжинецка 1
18. Collegium Novum Ягеллонського університету
вул. Голембя 24
19. Академічна колегія ім. Св. Анни
вул. Св. Анни 11
20. Collegium Maius
вул. Ягеллонська 15
21. Базиліка Святої Марії Успіння Пресвятої Діви Марії
Головний ринок
22. Базиліка св. Флоріана
вул. Варшавська 1
23. Пам'ятник Яна Павла II в Стшелецькому парку
вул. Лубіч
24. Могила батьків Яна Павла II на Раковицькому кладовищі
розташування зазначено на плані біля входу у військову частину цвинтаря зі сторони вул. Прандоти
25. Костел св. Королеви Ядвіги
вул. Локетка 60
26. Лікарня ім. Яна Павла II
вул. Прондніцка 80
27. Костел Ессе Ното сс. Альбертинек
вул. Вороніча 10
28. Церква Ісуса Доброго Пастиря
вул. Доброго Пастежа 4
29. Церква св. Максиміліана Марії Кольбе в Містшейовцах
Тісьонцлеця 86
30. Церква Божої Матері Королеви Польщі Ковчег Господній в Беньчіце
вул. Обороньцув Кшижа 1
31. Монастир оо. Цистерсів в Могілі
вул. Клашторна 11
32. Церква Божої Матері Неустанної Допомоги оо. Редемптористів
вул. Замойського 56
33. Санктуарій Божого Милосердя в Лагевніках
вул. Сьостри Фаустини 3
34. Центр Яна Павла II „Не бійтеся!”
вул. Totus Tuus 32
35. Давні содові заводи „Solvay”
вул. Закопянська 62, на даний момент – Центр сучасного мистецтва „Solvay”
36. Каменоломні в Закшувек
каплиця на перехресті вулиць: Нюрнберзька-Вилом
37. Монастир оо. Бенедиктинів в Тиньцу
вул. Бенедиктська 37
38. Міжнародний аеропорт ім. Яна Павла II
Краків - Балице

Краківська стежка святих

- 1. Кафедральний собор Св. Станіслава зі Щепанова і св. Вацлава**
Вавель 3
- 2. Базилика Святого Архангела Михайла і св. Станіслава зі Щепанова оо. Паулінів на Скалці**
вул. Скалечна 15
- 3. Костел св. Катерини Александріївської і св. Малгожати оо. Аугустинів**
вул. Аугустянська 7
- 4. Базилика Божого Тіла Каноників Латеранських**
вул. Божего Цяла 26
- 5. Костьол св. Бернардина з Сієни оо. Бернардинів**
вул. Бернардинська 2
- 6. Базилика св. Францішка з Асизу оо. Францішканів**
вул. Францішканська 2
- 7. Базилика св. Трійці оо. Домініканів**
вул. Столярська 12
- 8. Базилика Найсвятішого Серця Ісуса оо. Єзуїтів**
вул. Коперніка 26
- 9. Базилика св. Флоріана**
вул. Варшавська 1
- 10. Костел Святої Марії Успіння Пресвятої Діви Марії**
Головний ринок
- 11. Костел св. Яна Хрестителя і св. Яна Богослови**
вул. Святого Яна 7
- 12. Костел св. Марка**
вул. Св. Марка 10
- 13. Костьол Воскресіння хх Воскресенців**
вул. Лобзовська 10
- 14. Базилика Благівіщення Пресвятої Діви Марії оо. Кармелітів**
вул. Кармеліцка 11
- 15. Академіцка колегія св. Анни**
вул. Св. Анни 11
- 16. Костьол Непорочного Серця Марії сс. Феліціянок**
вул. Смоленськ 6
- 17. Костел св. Аугустина і св. Яна Хрестителя девиць Норбертанок**
вул. Костюшки 88
- 18. Кляштор Ессе Ното сс. Альбертинек**
вул. Вороніча 10
- 19. Святилище Божого Милосердя в Лагевниках**
вул. Сестри Фаустини 3-9

Слідами св. Сестри Фаустини

- 1. Святилище Божественного Милосердя**
вул. Сестри Фаустини 3-9
- 2. Костьол св. Йосипа**
Ринек Подгурскі
- 3. Друкарня Цибульського**
вул. Шевська 22
- 4. Церква Святої Марії**
Головний ринок
- 5. Базилика Пресвятого Серця Ісуса**
вул. Коперніка 26
- 6. Лікарня ім. Яна Павла II**
вул. Прондніцка 80

Вступ

Одна з багатьох причин, чому мільйони туристів щороку приїжджають до Кракова, є релігійний феномен цього міста. Протягом майже тисячі років жителі довколишніх районів, а також паломники з усього світу приїжджають сюди, щоб помолитися в красивих костюлах, біля могил святих і блаженних, і передусім, біля ікон та хрестів. Вони приїжджають сюди також для того, щоб взяти участь у барвистих святах і процесіях. Багато з них також використовують духовні пропозиції численних монастирів, які запрошують на багатоденне перебування.

Останнім часом найбільший інтерес викликає особа папи римського Яна Павла II і св. Сестри Фаустини Ковальської, які пов'язані з популярним культом Божого Милосердя. Паломники не тільки відвідують відправлення культу цих великих людей, а й охоче шукають ознак їх присутності, - які можуть бути знайдені в Кракові у багатьох місцях, - за межами церков і святинь. У цьому виданні містяться описи маршрутів, які присвячені краківським святим. Вони пролягають через церкви, у тому числі базиліки, монастирі, житлові будинки (доступні тільки з зовнішньої сторони), міські парки, більшість діючих в Кракові санктуарії та через інші установи. У деяких місцях вони перетинаються, так як протягом багатьох століть перетинались шляхи краківських святих, які тут жили.

Варто знати:

Задля досягнення віддалених від центру місць, пов'язаних з краківськими святими, допомагає громадський транспорт. Наприклад, трамвай № 8, який з'єднує центр міста зі Святиною Божого Милосердя і будованими поблизу центрами Яна Павла II «Не бійтеся!», перетинає чарівні околиці Казімежа і найстаріші частині передгір'я.

Стежками Яна Павла II

Дозвольте – поки я не піду звідси – я подивлюсь ще раз звідси на Краків, на цей Краків, в якому кожний камінь і кожна цегла мені дорога, я подивлюсь звідси на Польщу...

І для цього – поки я не піду звідси – прошу вас, щоб цілий цей духовний спадок, яке називається „Польща”, ще раз прийняли з вірою, надією та любов’ю. [...] Щоб ви не сумнівались в тому і не занурилися в тому, щоб ви не передумали, і не підрізували самі цих крил, з яких ми ростимо.

Ян Павел II, краківське Блонє, 10 червня 1979 року

Краків є єдиним містом в світі, де ви можете знайти місця, пов’язані з майже всім життям Яна Павла II. Це столиця Малопольського району пам’ятає його як студента польської філології, робітника, актора, поета, семінариста, молодого священика, який відправляв свої перші служби, викладача університету, духовного пастиря студентів та їх сімей, єпископа, митрополита Кракова, і, нарешті, в якості глави католицької церкви. Хоча до призначення на Святому Престолі в 1978 році Кароль Войтила (Ян Павел II) не жив вже у Кракові, кожне його прибуття до столиці королівського міста залишало сліди не тільки в серцях людей. Для того, щоб згадати ті зустрічі, жителі Кракова встановлюють йому пам’ятники, пам’ятні дошки, назвають його іменем важливі установи.

Кароль Войтила (потім Ян Павел II) перебував в Кракові 65 років свого життя. Жителі Кракова добре знають і відвідують пов’язані з ним місця. Бажаючи, щоб паломники і туристи з держави і з-за кордону могли знайти їх так само легко, ми передаємо в Ваші

руки цей посібник. У ньому говориться про близько 38 найважливіших місць, які утворюють маршрут під назвою «Слідами Яна Павла II», щоб зазначити їх додатково на карті. Подорож по стопах Яна Павла II дозволить краще зрозуміти феномен святої на рамки ХХІ ст. людини, яка в Кракові завжди відчувала себе „як вдома”, для якої Краків завжди був *totius Poloniae urbs celeberrima* („найбільш знамените серед польських міст”).

27 квітня 2014 року відбулася канонізація Яна Павла II. Процес канонізації Папи - поляка, який тривав майже дев’ять років, визнав існування двох чудес. Першим було зцілення пацієнта з хворобою Паркінсона, французької черниці Марі Симон-П’єр завдяки Папі, а другим – чудесне зцілення жінки з Коста-Рики, які страждала від неоперабельного аневризму головного мозку, яка молитися Яну Павлу II після його беатифікації. При відвідуванні краківських стежок Яна Павла II, туристи з інших міст і з-за кордону мають можливість подорожувати по шляху Святого.

1.

Палац Біскупів

вул. Францішканська 3

Кароль Войтила почав жити тут 10 серпня 1944 року, будучи студентом духовної семінарії архієпископів Кракова. 1 листопада 1946 року він прийняв посвячення на каплана від князя кардинала Адама Стефана Сапеги у його особистій каплиці. Місцевий митрополит курії з 1958 року Кароль Войтила служив єпископом, а потім митрополитом Кракова до 16 жовтня 1978 року – до дати проведення виборів у Святому Престолі. Ян Павел II жив у цьому палаці під час кожного паломництва до Кракова.

Над входом у будівлю збереглося вікно, з якого він розмовляв з молоддю, яка приходила до нього. У дворі палацу тепер стоїть

пам'ятник Яну Павлу II - подарунок і витвір Jole Sensi Croci, відкритий у травні 1980 року. Біля курії митрополитів розташована головна будівля Папської Академії Теології, відкритої у 1981 році Яном Павлом II, а згодом - факультет теології у Ягеллонському університеті. Університет з 2009 року носить назву «Папський університет Яна Павла II».

2.

Базиліка св. Францішка з Асичу оо. Францішканів

вул. Францішканська 2

Св. Кароль Войтила в цьому костелі мав «свою» лавку. Від студенських часів часто приходив сюди молитися. Тут, під час свого першого паломництва на батьківщину, 9 червня 1979 р Ян Павел II зустрівся з хворими і брав участь у прем'єрі кантати-ораторії *Beatus vir* («Блаженний чоловік»), написану Генриком Міколаєм Гурецьким в честь святого Станіслава - єпископа і мученика (в честь 900-річчя від дня смерті святого).

3.

Костел св. Йосипа сс. Бернардинок

вул. Посельська 21

Монастир і церква в стилі бароко, побудовані в кінці сімнадцятого століття. На головному вівтарі церкви знаходиться незвичайна ікона Св. Йосипа, який подорожує з Ісусом, який був ще хлопчиком. Святий Йосип був для Кароля Войтили ідеальним батьком і опікуном. Як єпископ, кардинал Кракова Войтила часто приходив сюди, щоб довірити Св. Йосипу складні речі краківської єпархії, тому що - як він сказав - «Єпископ не може забути, що він повинен бути батьком».

4.

Деканський будинок

вул. Каноніча 21

Св. Кароль Войтила жив тут в якості єпископа в роки 1958-1967, а до цього – з 1951 року – в сусідньому будинку під номером 19. В даний час в цьому будинку міститься Музей митрополії кардинала Кароля Войтили, в якому, серед іншого, представлені сувеніри,

пов'язані з Яном Павлом II. На будинку знаходиться напис «Procul este profani» («Далеко будьте ті, які не гідні»). На протилежному боці вулиці (№ 18) знаходиться перше місце знаходження Центру Яна Павла II «Не бійтеся!».

5.

Вища духовна семінарія краківської митрополії

вул. Подзамче 8

Будівлю семінарії побудовано за проектом архітектора Габрієля Невятовського. Будинок зведено в 1899-1902 рр. Кароль Войтила перебував тут після виведення німецьких військ з Кракова, починаючи з 1945 року будучи студентом Духовної семінарії краківської митрополії.

6.

Кафедральний собор Св. Станіслава зі Щепанова і св. Вацлава

Вавель 3

У підвалі собору, в склепі святого Леонарда, 2 листопада 1946 року св. Кароль Войтила відслужив свою першу месу, м. ін. своїм померлим батькам і брату. На святкуванні св. Вацлава, покровителя собору, 28 вересня 1958 р св. Кароль Войтила був хіротонізований на єпископа. В якості девізу на своєму гербі він вибрав латинські слова *Totus Tuus* («Цілий Твій»). Будучи наступником Святого Петра в Римі, Папа Ян Павел II прибув в собор в 1979, 1983, 1987, 1991, 1997, 1999 і 2002

році. Під час свого першого паломництва на батьківщину, до 900-річчя мученицької кончини св. Станіслава БМ, молився біля його могили. Вісім років по тому, він відслужив месу біля чудотворного хреста королеви Ядвіги, а в серпні 2002 року молився перед конфесією св. Станіслава. Перед собором 12 жовтня 2008 року відкрито бронзовий пам'ятник Яну Павлу II, який був виготовлений Густавом Земла і Павлом Петрушінським.

7.

Кафедральний собор св. Михайла Архангела і св. Станіслава зі Щепанова оо. Паулінів на Скалці

вул. Скалечна 15

На Скалку веде з Вавеля стежка паломників польських королів, які щорічно проводять травневу процесію св. Станіслава в присутності польського єпископату. Кароль Войтила, будучи архієпископом Кракова в 1963 році, організував і взяв участь в процесії. У 1979 році під час свого першого паломництва, пов'язаного зі святкуванням 900-річчя від дня смерті св. Станіслава, тут відбулася незабутня зустріч зі студентами університету, а також зі світом науки, культури і мистецтва. В саду стоїть хрест в пам'ять цієї зустрічі, а в церкві - бюст Яна Павла II. На площі перед монастирем стоїть статуя Папи, автором якого є Чеслав Дзьвігай, відкрита 3 листопада 2007 р.

8.

Костел св. Станіслава Костки хх.Салез'янів на Дембніках

вул. Конфедерацка 6

Це була парафіяльна церква Кароля Войтили під час його перебування на Дембніках в роки 1938-1944. Молодий Войтила часто молився в місцевій каплиці Богоматері Допомоги Християнам. У лютому 1940 року він познайомився тут з Яном Тирановським в якості співучасника релігійного зібрання молоді, який був організований натхненний салезіанцями. У цій церкві 3 листопада 1946 року св. Кароль Войтила відслужив свою першу месу за участю віруючих. Тут спочивають тлінні останки Слуги Божого Івана Леопольда Тирановського, свого роду духовного вчителя молодого Кароля Войтили.

9.

Дом Яна Тирановського

вул. Ружана 11

– будинок доступний тільки ззовні

В цьому будинку зустрічалися члени Живого Ружаньця, до яких в 1940-1944 роках входив Кароль Войтила. Цю групу вів Слуга Божий Івана Леопольд Тирановський (1901-1947). Він був простим кравцем, але водночас людиною

з багатою духовністю. Його духовними майстрами були св. Ян від Христа і св. Тереза від Дитятка Ісуса. Папа Ян Павел II назвав його «вчителем-богословом, апостолом Божої Величі, краси Божої». Ян Тирановський захоплювався іншими своєю релігійністю. Щодня, кількогадинні медитації не відокремлювали його від людей, а навпаки – збільшили в ньому потребу апостольства. У 1997 році почався процес беатифікації Слуги Божого Яна Тирановського. У березні 2000 року процес по єпархіяльному рівні був закритий, а документація передана ватиканській Конгрегації канонізації святих.

10.

Дом по вулиці Тинецькій 10

Години роботи: вівторок-субота 10.00-14.00

Влітку 1938 р Кароль Войтила мешкав зі своїм батьком (Кароль Войтила старшим) у двох кімнатах з кухнею у підвалі будинку свого дядька, Роберта Качоровського. Він жив тут у період з 1938 до 1944 рр. під час навчання на факультеті польської філології у Ягеллонському університеті, роботи в кар'єрі і на садових заводах робіт, а також навчання на факультеті філософії у законспірованій (підпільній) духовній семінарії. Після смерті свого батька Кароля Войтили в 1941 році, в цьому будинку жив театральний режисер та засновник театру Мечислав Котлярчик із дружиною, який приїхав з м. Вадовіце порядок слів!

11.

Дом по вул. Шевській 12

– доступний тільки ззовні

Кароль Войтила залишився тут кілька тижнів після удару німецькою вантажівкою

29 лютого 1944 року. Після одужання він переїхав звідти в семінарію. У цьому будинку жила його подруга, Ірена Шкоцька з дочкою Зоф'єю Позьянковою і її чоловіком. Тут тривали зустрічі молодих письменників, акторів і художників, які раніше мали місце в віллі під Лапками на Сальвадорі по вул. Князя Юзефа 55а. У будинку на вул. Шевській в 1946 році відбулася зустріч св. Кароль Войтила з друзями. Ще у якості єпископа Войтила приїздив сюди щороку, щоб співати колядки на Різдво.

12.

Дом під Ліпками

вул. Князя Юзефа 55а

Ірена Шкоцька, яку Кароль Войтила називав «Бабуся Шкоцька», дбала про молодого Войтилу в своєму будинку після наїзду на нього німецької вантажівки в районі вулиці Матечної в лютому 1944 року. Тут він також взяв участь в організованих сім'єю Шкоцьких літературно - музичних вечорах і отримувати уроки французької мови.

13.

Дом по вул. Коморовського 7

– доступний тільки ззовні

Це місце, де 22 серпня 1941 року зустрілися друзі Кароля Войтили і вирішили створити підземний театр. Ініціатором цього незвичайного театру був Мечислав Котлярчик, а Кароль Войтила з самого початку був одним з головних дійових осіб і співавторів вистав. Квартира по вул. Коморовській належала до сім'ї Дембовських. Театр проіснував до 1967 року, діяльність якого припинила комуністична влада.

14.

Камінь Папи на Блонях

Гранітовий камінь, який важить 26 тонн з околиць Морського ока був вміщений тут в жовтні 1997 року з ініціативи тодішнього архієпископа Кракова

кардинала Францішека Махарського з нагоди 19-ї річниці інавгурації понтифікату Яна Павла II. Камінь зазначає зустріч Яна Павла II з паломниками на Блонях в червні 1979 року. Дати наступних візитів Папи в Польщі: 1979 рік (пам'ятне підтвердження нації), 1983, 1987, 1997 і 2002. У 1999 році через раптову хворобу, Папа не міг взяти участь в урочистостях. Напис на камені звучить: «Ти скеля».

15.

Пам'ятник Яну Павлу II в парку ім. Г. Йордана

вхід від вул. ал. 3 Мая

У парку стоїть статуя Яна Павла II авторства Стефана Дууси, заснований у 2000 році Радою Малопольського регіону «Солідарність». Звідси стежка походу з маршруту Яна Павла II по Кракові веде через т.з. «білий марш». 17 травня 1981 року у відповідь на замах на Святішого Отця, півмільйона чоловік, одягнених в білий кольор (символ світла і добра) мовчки пройшло на Ринковій площі Кракова, щоб продемонструвати свою єдність боротьби за життя Папи, виступають проти насильства, дати відповідь на зло.

16.

Дом по вул. Феліцянек 10

– доступний тільки ззовні

Після смерті батька в 1941 році, Кароль Войтила жив в цьому домі декілька місяців. Жив в гостях у родини Юліуша Кидринського – друга з вузу та підземної театральної діяльності.

17.

Краківська філармонія / Католицький дом

вул. Звєжинєцка 1

Ініціатором побудування Католицького дому був кардинал Адам Сапега. Будівля пізнішої філармонії ім. Кароля Шимановського була побудована в Кракові за проектом Йосипа Покутинського в 1931 році. Тут, 15 жовтня 1938 року, у синій кімнаті пройшов літературний вечір «Шлях тополі міст», під час якого свої вірші читав також Кароль Войтила.

18.

Collegium Novum Ягеллонського університету

вул. Голембя 24

У 1938 році Кароль Войтила почав вивчати польську філологію на філософському факультеті Ягеллонського університету. Під

час війни він продовжував свої секретні дослідження, зокрема на Богословському факультеті університету. У цьому університеті в 1948 році св. Войтила отримав докторський ступінь і вів лекції з соціальної етики, а в 1954 році здобув вчене звання перед закриттям цього факультету Ягеллонського університету. Ягеллонський університет не забув про свого професора і 22 червня 1983 року Ян Іван Павел II отримав почесний докторський ступінь.

19.

Академічна колегія ім. Св. Анни

вул. Св. Анни 11

Кароль Войтила часто молився в цьому храмі біля мощі святого Яна Канто, професора Краківської академії п'ятнадцятого століття. Майбутній Папа поставив святого в якості зразка до наслідування для працівників світу науки і студентам. Відвідуючи Краків в 1997 році, в Академічній колегії дав пам'ятний виступ перед працівниками науки з нагоди 600-річчя факультету теології в Ягеллонському університеті.

20.

Collegium Maius

вул. Ягеллонська 15

Найстаріша в Польщі, заснована в 1400 році, будівля університету. У старому актовому залі Ягеллонського університету, 22 червня 1983 року Папа Ян Павел II отримав звання Почесного доктора першого польського університету. В Ягеллонському університеті Кароль Войтила спочатку вивчав польську літературу, потім - теологію. Тут в 1949 році він захистив докторську дисертацію про вчення віри в працях св Іоанна від Христа.

У студентські роки він був віце-президентом Товариства «Братської допомоги», і після закінчення університету - читав лекції на факультеті теології Ягеллонського університету.

21.

Базиліка Святої Марії Успіння Пресвятої Діви Марії

Головний ринок

У 1952-1957 роках Кароль Войтила був проповідником і сповідником в базиліці. Будучи Папою, відвідав її три рази і в 1991 році під час святої меси, він беатифікував блаженну Анелю Салаяву. 17 травня 1981 року біля базиліки зібралися всі учасники білого маршу, який був організований в зв'язку з замахом на життя Яна Павла II (меморіальні дошки, вбудовані в стіну церкви, присвячені пам'яті беатифікації Аніелі Салави і білого маршу). Через кілька днів після смерті Папи, 7 квітня 2005 року, відправився звідси на Блоні, організований молоддю Кракова, білий марш подяки.

22.

Базиліка св. Флоріана

вул. Варшавська 1

У цій парафії починаючи з серпня 1949 року св. Кароль Войтила був вікарієм. При цьому ініціатором діяльності університету, в той час як він продовжував свою наукову роботу. Парафію залишив в 1951 році, залишаючись до 1958 року духовним студентським пастирем. 18 серпня 2002 році у дворі базиліки, Ян Павел II зустрівся з жителями парафії.

23.

Пам'ятник Яна Павла II в Стшелецькому парку

вул. Лубіч

Пам'ятник Яна Павла II, який стоїть в Стшелецькому парку був фінансований краківським Курковим братством, щоб

вшанувати пам'ять зустрічі Братів куркових з Святішим Отцем у Ватикані. Пам'ятник відкрито 1 липня 2000 року. Фігура з бронзи авторства проф. Чеслав Дзьвіґая, фундамент якого складає камінь з червоного африканського граніту.

24.

Могила батьків Яна Павла II на Раковицькому кладовищі

розташування зазначено на плані біля входу у військову частину цвинтаря зі сторони вул. Прандоти

У новій частині кладовища знаходиться могила сім'ї Войтили і Качоровських. Тут поховані: мати Яна Павла II Войтила Емілія, дошлюбне прізвище Качоровська (померла в 1929 році), батько Кароля Войтили (який помер в 1941 році), брат Едмунд Войтила (який помер в 1932 році), а також батьки його матері - Фелікс і Марія Качоровські і трьох інших людей з сім'ї Качоровських. Ці могили Ян Павел II відвідував під час кожного перебування в Кракові. Після смерті Папи в 2005 році був відкритий пам'ятник авторства Чеслав Дзьвіґая, який зображує Папу Римського Яна Павла II на колінах з трояндами руці, зверненого до поблизу могили своїх батьків.

25.

Костел св. Королеви Ядвіги

вул. Локетка 60

У 1997 році Ян Павел II виконав канонізацію св. Королеви Ядвіги, а також відвідав цей костел, який ознаменовує вміщена меморіальна дошка з папським гербом. Перед костелом стоїть хрест з вітваря, де під час свого першого паломництва до Польщі в 1979 році, Папа Ян Павел II відслужив месу в Блонях.

26.

Лікарня ім. Яна Павла II

вул. Прондніцка 80

Перші будівлі лікарні були побудовані в 1917 році як муніципальні санітарні установи. Тут, серед інших, двічі лікувалася св. Сестра Фаустина Ковальська. У 1948 році установа отримала назву Воєвудської спеціалізованої лікарні ім. доктора Анки. Да даний час Кардіологічна поліклініка перебудована Фондом «Сог Аегрум». У 1990 році лікарні

було присвоєно ім'я Яна Павла II. 9 червня 1997 року було проведено її освячення Святішим Отцем особисто.

27.

Костел Ессе Номо сс. Альбертинек

вул. Вороніча 10

Свій монастир у цьому місці мають сестри альбертинки, які піклуються, серед іншого, могилою батьків Яна Павла II на Раковіцах. В костелі знаходиться оригінальна ікона «Ессе Номо», намальована Адамом Хмелевським, св. Братом Альбертом, представлена Яном Павлом II в виставі «Брат нашого Бога.» З 1998 року костел насить назву санктуарія св. Брата Альберта

28.

Церква Ісуса Доброго Пастиря

вул. Доброго Пастежа 4

З 1998 року біля костьола стоїть, видний з дороги, що веде з Варшави до Кракова, пам'ятник Яна Павла II з піднятими руками

в знак батьківської турботи. Пам'ятник був зроблений з нагоди 20-тої річниці понтифікату Папи в майстерні ливарній Станіслава Ковалювкі, а обличчя Яна Павла II виконав скульптор Владислав Дудек.

29.

Костьол св. Максиміліана Марії Кольбе в Містшейовіцах

Тісьонцлеця 86

У 1971 р. св. Кароль Войтила святкували тут першу всенощну на відкритому повітрі в місці, де релігійне життя було зосереджено головним чином навколо знаменитого містшейовської дерев'яної будки. У присутності будівельника церкви, першого пастиря цієї парафії – св. Йосипа Кужеї, 1 грудня 1973 року були посвячені тимчасові об'єкти парафії. 13 травня 1975 р. було посвячено місце церкви, а 22 червня 1983

року Папа Ян Павел II здійснив освячення храму св. Максиміліана Марії Кольбе, побудованого за проектом Юзефа Дуткевича. Перед костьолом з 1991 року стоїть статуя Папи Яна Павла II, виконана за проектом Густава Землі.

30.

Церква Божої Матері Королеви Польщі Ковчег Господній в Беньчіце

вул. Оброньцув Кшижа 1

Історія цієї парафії пов'язана з боротьбою за дерев'яний хрест, розміщений у цьому місці жителями нового району Кракова (Nowa Huta), в припущенні комуністичної влади,

що слід зліквідувати костьоли і релігійних символи. З 1960 року біля хреста єпископ Кароль Войтила відправляв месу на відкритому небі. 14 жовтня 1967 року – уже будучи кардиналом – відспівував початок будівництва церкви, а 18 травня 1969 року заклав перший камінь у фундаменті, який приходив від залишків стін базиліки Святого Петра, посвячений тодішнім Папою Павлом VI. У 1973 р. тодішній архієпископ Кракова у цьому місці сказав: «Я думаю, що немає другої парафії в митрополії, в якій я був би так часто в якості єпископа.» 15 травня 1977 року кардинал. К. Войтила освятив церкву. Войтила освятив костел Святої Матері Королеви Польщі, побудованого архітектором Войцехом Петшиком. Під час першого паломництва до Польщі Папа Ян Павел II відслужив месу в сусідній Могилі, неодноразово посилавляючись на історію місцевого храму під назвою Ковчег Господній.

31.

Монастир оо. Цистерсів в Могилі

вул. Кляшторна 11

Старе, майже вісімсотрічне цистерське абатство в Могилі, тепер включене в район Кракова «Nowa Huta», містить святилище Святого Хреста, який неодноразово відвідував у якості кардинала Кароль Войтила. Був також Папа під час свого першого паломництва до Польщі 9 червня 1979 року. Сказані ним слова про відокремлення людської праці від хреста, були посланням на попередні 20 років боротьби за можливість принесення хреста і побудування храму в Новій Хуті. У дворі храму знаходиться статуя Яна Павла II на основі проекту Марка Кордиачного, відкрита в 2008 році, а також меморіальні дошки,

які знаходяться на стилізованих колонах нагадують слова, сказані тут Папою Яном Павлом II в 1979 році і містять частину тексту поеми Юлія Словацького, які сповіщували прихід слов'янського Папи.

32.

Костьол Божої Матері Неустанної Допомоги оо. Редемптористів

вул. Замойського 5б

Церква була побудована в 1909 році згідно проекту Яна Саса-Зубжицького. Перед тим, як в церкві розмістили зображення Божої Матері Неустанної Допомоги, тут під час війни часто молився Кароль Войтила на зворотному шляху з нічної зміни в заводі «Solvaу». Ікона отримала в 1994 році папські корони.

33.

Санктуарій Божого Милосердя в Лагевніках

вул. Сьостри Фаустини 3 (див стр. 40-44)

34.

Центр Яна Павла II „Не бійтеся!”

вул. Totus Tuus 32

Центр був створений, щоб «вшанувати пам'ять великої спадщини і понтифікату Яна Павла II, а також для того, щоб його приклад і слово було передано наступному поколінню» на території колишнього заводу Solvay в Кракові Борка Фаленського, де в 1940–1944 роках працював Кароль Войтила. Перший камінь у

фундаменті Центру, чиє ім'я посилається на слова Яна Павла II, які він говорив під час інавгурації свого понтифікату: «Не бійтеся, широко розкрийте двері Христу!».

Серцем центру є святиня Святого Яна Павла II, зведене 11 червня 2011 року кардиналом Станіславом Дзівішом. В середині нижньої частини восьмикутного храму, знаходиться реліквія з вміщеною всередині склянню скаринькою, що містить кров Папи.

Інтер'єр верхньої церкви прикрашений мозаїками знаного в усьому світі художника Марко Івана Рупніка СЙ, автора мозаїк, в крипті нової церкви в Сан-Джованні-Ротондо в Італії. Там знаходиться відзначена кров'ю ряс, в яку Ян Павел II був одягнений 13 травня 1981 року під час замаху на площі Святого Петра, яку передав Станіслав Дзівіш, особистий секретар Івана Павла II в 34 річницю замаху.

Окрім діяльності, спрямованої на розвиток культури св. Яна Павла II в щоденній пастирській роботі, центр «Не бійтеся!» розвиває свою діяльність в області поширення духовності, культури та традицій, пов'язаних з життям і понтифікату Яна Павла II.

В рамках Центру діє, зокрема, школа молитви Яна Павла II, молитовний рух „Adoremus” та школа нової євангелізації „Sursum Corda”, Інститут міжкультурного діалогу ім. Яна Павла II, Університет третього віку ім. Яна Павла II і Навчальний центр вдосконалення вчителів.

В склад архітектурного комплексу, окрім церкви, входять: будинок Яна Павла II (в тому числі музей, інститут з бібліотекою, каплиця й майстерня ораторського мистецтва, конференц-центр), ретритний центр, навчальний центр добровольця, готельне господарство (готелі, паломницький будинок) і зелений територія, яка сприяє ходьбі і молитовному відображенню, а також ігровий майданчик для дітей.

35.

Давні содові заводи „Solvay”

вул. Закопянська 62, на даний момент – Центр сучасного мистецтва „Solvay”

На цьому заводі Кароль Войтила працював починаючи з 11 жовтня 1940 року – спочатку на посаді чорнороба в кар'єрі в Закшувку, а з літа 1941 року до серпня 1944 року – при очисній установці чистки води в приміщенні котельні. Він працював в основному на нічну зміну, а вільний час присвячував для читання і молитви.

36.

Каменоломні в Закшувек

*Каплиця на перехресті вулиць:
Нюрнберзька-Вилом*

У місцевих кар'єрах Кароль Войтила працював в якості чорнороба від вересня 1940 року до жовтня 1941 року. Працював при роздудті вапняку з використанням тяги амоніту і при руйнуванні блоків і перевантаженні їх на залізничні вагони вузької колії. Пізніше, він розділяв амоніт, а потім працював в якості водія на вузькоколійній лінії, яка їздила на завод «Solvay».

37.

Монастир оо. Бенедиктів в Тиньцу

вул. Бенедиктінська 37

Засноване в одинадцятому столітті абатство двічі приймало в гості Кароля Войтилу, який приїздив сюди в дні спогадів і виступів. Оскільки він – уже як Папа Римський, – виголосив проповідь під час короткого і несподіваного візиту 19 серпня 2002 року, він багато присвячував цьому місцю. На прощання з Яном Павлом II бенедиктинські ченці співали йому: «Ти Петро - Опока».

38.

Міжнародний аеропорт ім. Яна Павла II

Краків - Баліце

Аеропорт в підкраківській місцевості Баліце (11 км на захід від центру міста) 30 листопада 1995 року отримав назву Яна Павла II. У головному залі можна побачити барельєф,

присвячений Святому Отцю. В аеропорту відбулася церемонія зустрічі та польського Папи - Прибуття: 14 червня 1999 року та 16 серпня 2002 року і відправлення: 10 червня 1979 року, 23 червня 1983 року, 16 серпня 1991 року, 10 червня 1997 року 17 червня 1999 року та 19 серпня 2002 року. Під час останнього в Польщі візиту на прощання в аеропорту Баліце він сказав: «і в кінці кінців, що сказати, жаль покидати.» Літак, який відлетів з Яном Павла II, повернувся в аеропорт і полетів в останній раз над Краковом і Вадовіцями, а також горами Татрами.

1.

Кафедральний собор Св. Станіслава зі Щепанова і св. Вацлава

Вавель 3

Св. Бп. Станіслав зі Щепанова (†1079)

св. Королева Ядвіга (†1399)

бл. Вінцентій Кадлубек (†1223)

бд. Ян Прандота (†1266)

Ян Павел II сказав про Вавельський собор, що він має „величезний розмір, що говорить до нас всією нашою історією, цілим нашим минулим.” Саме тут поховані польські королі, князі, єпископи і національні поети. В середині

собору переважає барокова гробниця св. Станіслава (помер в 1079 році) з останками відомого польського мученика. В минулому вона мала функцію вівтаря батьківщини – Ara Patriae. Царі і великі лідери у ніг мученика молилася й складали військові трофеї переможних битв. Тут також просили про чудесне, надприродне втручання.

У каплиці Вазів знайшли місце останнього спочинку померлі, а саме краківська святість бл. Ян Прандота (помер у 1266 році). На вівтарі в каплиці єпископа Петра Томіцького поклоняються до труни Вінцентія Кадлубка (помер в 1223 році). Поруч знаходиться чарівний образ Господа Ісуса, який датований 2 половиною XIV століття. Традиція свідчить, що з цього хреста Христос Бог говорив до св. Королеви Ядвіги. Перед розп'яттям спочивають останки святої королеви (померла в 1399 році). Її шлюб з литовським князем Ягайло приніс християнство в Литву. Вона піклувалася про бідних і хворих, заснувала кілька лікарень, опікувалась церквами. Особливо поклонялася Богу, прихованому в Євхаристії. На відновлення Краківської академії в заповіті призначила всі свої коштовності. Вона

була зарахована до лику блаженних, а потім канонізована Яном Павлом II на краківських Блонях. Ця церемонія була організована 8 червня 1997 року, характеризувалась тим, що як одна з небагатьох відбулась поза межами Ватикану.

Під час особливо урочистих церемоній в соборі можна помолитися перед - яка зберігається кожен день в соборі скарбниці – оригіналом ікони Божої Благодаті, якій у Львові (в 1656 році) Король Ян Казимир довірив долю польської держави і народів, які тут проживали.

2.

Базиліка Святого Архангела Михайла і св. Станіслава зі Щепанова оо. Паулінів на Скалці

вул. Скалечна 15

Святий Єпископ Станіслав зі Щепанова (†1079)

Скеля вже протягом багатьох століть була місцем поклоніння Св. Станіславу зі Щепанова, єпископу і мученику. За традицією, в місцевій костьолі, приносячи Святу Жертву, єпископ Станіслав поніс мученицьку смерть від рук короля Болеслава Хороброго (в 1079 р.). Станіслав спочатку був похований на скелі, а кілька років по тому його останки були перенесені в собор на Вавелі. Після канонізації мученика, яка відбулась в Ассізі в 1253 році, Краків став найважливішим релігійним центром на польській землі. Це тут, на Скалці, за день до коронації відбували покайнянне паломництво – польські королі. Це була форма компенсації за вбивство єпископа Станіслава. Тому сьогодні в неділю, октаву свята св. Станіслава (8 травня) з Вавеля до Скалки вирушає процесія на честь святого мученика, головного покровителя Польщі і Кракова.

На подвір'ї перед базилікою є басейн, де, як говорить легенда, викинуто розчленовані останки єпископа Станіслава, які незабаром зрослись чудесним чином. Таким чином, в епоху розпаду св. Станіслава, він став символом єдності цих земель.

Під церквою знаходиться склеп великих поляків, який називають «національним пантеоном», де знаходяться могили: Яна Длугоша, Вінсента Поля, Станіслава Виспянського, Яцека Мальчевського, Кароля Шимановського і Чеслава Мілоша.

3.

Костел св. Катерини Александріївської і св. Малгожати оо. Аугустинів

вул. Аугустянська 7

Іза Я Бонер (†1471)

Каплиця гробниці Ісаї Бонера розташована в окремій частині монастиря обителі, прилеглої до церкви. На вівтарі покоїться труна

з останками августинського монаха (помер в 1471 році), названого благословенним, оскільки невдовзі після його смерті йому стали поклонятися, а незабаром після цього люди визнали його благословенним. До сьогоднішнього дня, професор в Краківському університеті, відомий зі святості свого життя і глибоких знань, оточений непохитним поклонінням віруючих. Ісая мав звичку молитися щодня до Пречистої Матері, тому поруч з його могилою є ікона Богоматері Втіхи. Ікона постійно оточена великою пошаною віруючих і увінчаний папською тіарою у 2000 році, зраховується до найстаріших славних чудес уявлень Діви Марії в Кракові.

Постійно прикладуються зусилля по офіційному підтвердженню Святим Престолом краківського августинця, який дасть можливість зарахувати його до блаженних.

4.

Базиліка Божого Тіла Каноників Латеранських

вул. Божого Цяла 26

Св. Станіслав Казімерчик (†1489)

З лівого боку від входу до церкви знаходиться вівтар з труною, що містить останки св. Станіслава, названого Казімерчиком (помер в 1489 році). Цей Латеранський ченець протягом багатьох століть є особливим покровителем жителів Казімежа. Студент Краківської академії, був відомий не тільки зі святості життя, але й з відмінних проповідей. Він також був популярним духовним керівником. Святість життя Станіслава заключається на гармонійному поєднанні любові до Бога і досконалості духовного життя, а також працьовитості, старанності в своїх

5.

Церква св. Бернардина з Сієни оо. Бернардинів

вул. Бенардинська 2

св. Шимон з Ліпніци (†1482)

бл. Анастазій Панкевич (†1942)

Біля розширення правого нефа церкви міститься каплиця-усипальниця з саркофагом і св. мощами Шимона з Ліпніци (помер в 1482 році). Життя цього святого було прикладом виключної відданості іншим. Жителі Кракова його знали також як відмінного оратора. Проповідуючи Слово Боже до слухача, впливав на слухачів своєю прихильністю і глибокою вірою. Він виділявся також особливою любов'ю Матері Божій. На стіні своєї келії написав: «Коли будеш жити в цій келії не забудь проповідувати Марію».

повсякденних обов'язків, які спрямовані на служінні іншим. Для цього святого ченця була важлива відданість Страсті і Хресту Божому. Культ Станіслава Казімерчика розвинувся відразу після його смерті і продовжується до сьогодення. Його мощі зберігалися колись в башті ратуші Казімежа, а день його смерті – 3 травня – є святом, що відзначається всім містом. Наступність культу Станіслава була підтверджена Святим Престолом. Папа Ян Павел II звів його в ранг благословенного (18 квітня 1993 року), Бенедикт XVI канонізував його 17 жовтня 2010 року.

Місцева каплиця Благовіщення є чудотворна ікона Богоматері з немовлям (починаючи з XVI ст.). У травні 2007 року цю ікону було увінчано папськими коронами митрополитом Кракова, кардиналом Станіславом Дзівішом.

У 1482 році в Кракові спалахнула епідемія чуми, від якої помер також Шимон (поряд з 25 іншими ченцями з монастиря святого Бернардина). Заразився під час допомоги жителям міста. До його могили прийшли сотні віруючих, які молилися про заступництво і подяку за отриману прихильність, які часто мали spektakлярний характер. На стіні каплиці розташована мантія св. Шимона, яка після його смерті був відданий хворим, які самі не були взмозі прийти до гробниці святого. У 1685 року Шимон з Ліпніци був зведений до рівня поблагославлених, а в 2007 році – канонізований Папою Римським Бенедиктом XVI. Є одним з покровителів Кракова. У 1919-1930 роках хранителем в місцевому монастирі був Анастазій Панкевич, один з 108 мучеників Другої світової війни, зарахований до лику блаженних 13 червня

1999 року Папою Яном Павлом II. Анастасій помер в 1942 році, будучи в'язнем німецького концтабору в Дахау. У лівому нефі церкви є вівтар із зображенням бл. о. Анастасія.

У каплиці позаду ризниці знаходиться чудотворна ікона Богоматері Сокальської, точна копія зображення з монастиря бернардинів у Сокалі на Україні, який згорів в 1951 році. Це хронологічно третя на польській землі ікона Марії, увінчана папськими коронами (1724 р.).

6.

Базиліка св. Францішка з Асичу оо. Францішканів

вул. Францішканська 2

Св. Максиміліян Марія Колбе (†1941)

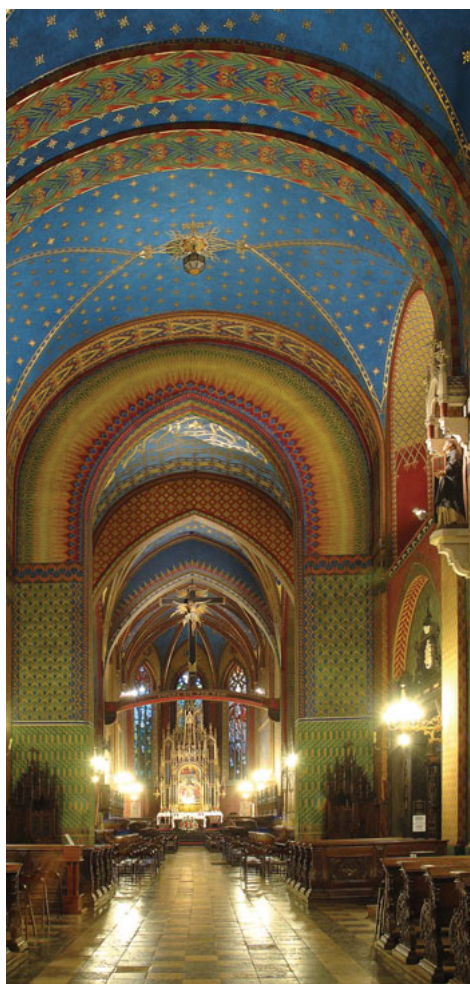
бл. Соломія (†1268)

бл. Анієла Салаява (†1922)

Протягом багатьох століть цей костюл є місцем поклоніння святим мощам. У каплиці на лівій стороні вівтарні лежать останки бл. Соломії (померла в 1268 році), старшої сестри Болеслава Цнотливого, який, в 1257 році надав Кракову Магдебурзьке право (німецьке право). У якості герцогині і королеви Галичини, а пізніше - першої польської клариси, вона була дбайливою хранителькою для кожного, хто бажав допомоги. Відразу ж після смерті сестри Соломії в скалі біля Кракова відбулися перші чудеса за її участю. Після розміщення померлої в місцевій церкві, почали приходити сюди численні паломники. На могилі Соломії часто молився, як її брат Болеслав і його дружина Кінга. Соломію беатифікували

в 1673 році, а св. Кінгу беатифікував в 1999 році папа Ян Павел II.

У каплиці Страстей міститься могила бл. Анелі Салаява (померла в 1922 році). Будучи протягом майже 20 років слугою, вона терпляче виконувала свою роботу, розділяючи все, що мала. Служіння іншим було для неї відповіддю на отриману від Бога благодать. Незабаром після смерті, її могила стала місцем поклоніння. Люди приходили сюди, щоб попросити про допомогу і отримати її, і справді її отримували. Церемонія беатифікації Анелі, яку

проводив Ян Павел II, відбулася на головній Ринковій площі 13 серпня 1991 року. Базиліка св. Францішка є також місцем віддання по-жертвування св. Максиміліанові Марії Кольбе (жив в місцевому монастирі в період 1919-1922), який помер мученицькою смертю в німецькому концентраційному таборі Аушвиц. Ікона Св Максиміліана висить збоку на вівтарі головного нефу .

У каплиці Божої Матері є чудотворна ікона Марії, звана Благодійницею Кракова, увінчаний папськими коронами в 1908 році.

7.

Базиліка св. Трійці оо. Домініканів

вул. Столярська 12

св. Яцек Одровонж (†1257)

Бароковий саркофаг з останками св. Яцека Одровонжа (помер у 1257 році), першого польського домініканця, розташований в

каплиці на першому поверсі, на місці колишньої кімнати святого. Сьогодні ми входимо в каплицю по сходах, розташованих в кінці лівого проходу церкви. Яцек працював в якості місіонера, серед іншого в Росії і Пруссії. Скрізь, де він був, він намагався передати щирі гідності християнства і заснував монастирі домініканців. Він був обдарований великою чутливістю до долі кожної людини. Особливу увагу приділяв матерям, які просили про здоров'я їх маленьких дітей, яким - через заступництво з Богом – намагався полегшити страждання. Гробниця монаха з самого початку була місцем поклоніння. Канонізація Яцека Одровонжа (в 1594 році), першого польського монаха, відбулася ехом по всьому світу. З особою св. Яцека пов'язані численні міфи та легенди. Це один з покровителів архієпархії краківської і Кракова. Його біографи підкреслюють особливу роль Божої Матері в житті св. Яцека. У каплиці Вервиці звертає увагу увінчання папськими коронами в 1921 році багатьох відомих чудотворних образів Богоматері

Розарії. У храмі спочивають останки святого єпископа Іво Одровонжа (пом. в 1229 році), заслуженого для історії костьола в Кракові.

8.

Базиліка Найсвятішого Серця Ісуса оо. Єзуїтів

вул. Коперніка 26

л. от. Ян Бейза (†1912)

Ян Бейза народився на Волині як син учасника Січневого повстання. Після висвячення у священство в орден єзуїтів, він спочатку працював як педагог молоді (школа-інтерна, заняття в якій вели законники), Товариство Ісуса в Тернополі і Хирові. В віці 48 років відправився на Мадагаскар допомогти прокаженим. Протягом трьох років відправляв служіння 159 самаритянським пацієнтам, що жили біля каналу Танариви. Нечуване в історії місії на Мадагаскарі було те, що отець Бейза жив серед прокажених. В кінці 1902 року він переїхав до Марана, де почав будівництво лікарні для хворих на проказу. За підтримки щедрих дарів своїх співвітчизників, він вікрив її в 1911 році. Через перевтому і суворого способу життя, помер в ореолі святості 2 жовтня 1912 року. В грудні 1993 року останки отця Яна були перенесені до Польщі і поміщені в базиліці Найсвятішого Серця Ісуса оо. єзуїтів в Кракові. Ця базиліка – побудована на початку двадцятого століття завдяки загальнонаціональному збору коштів, є головним місцем поклоніння Святому Серцю Ісуса в Польщі.

Ян Павел II зарахував от. Яна Бейзу до лику блаженних на краківських Блонях 18 серпня 2002 року.

9.

Базиліка св. Флоріана

вул. Варшавська 1

св. Флоріан (†304)

Перший костьол в цьому місці було засновано для того, щоб помістити в ній св.мощи св. Флоріана (помер в 304 році), мученика римського, які були перевезені в Краків в 1184 році. Згідно з легендою, коли воли, які тягнули віз з тілом святого, які прямували до Вавельського собору, стояли в передмісті Кракова, й рушили тільки тоді, коли священник і єпископ прийняли присягу, що поставлять костьол. Реліквії св. Флоріана (плече) також знаходяться в соборі на Вавелі, але храм на Клепажу (колишня назва Флоренція) є особливим місцем поклоніння мученику.

Флоріан був римським солдатом під час правління римського імператора Діоклетіана, який переслідував християн. Переніс мученицьку смерть від рук префекта Аквалініуса за явну підтримку християнства. За легендою, надприродне втручання Св. Флоріан загасило пожежу

в 1528 році, яка охопила частину Кракова. З цього моменту, як і в багатьох країнах світу і так в Польщі, Св. Флоріан вважається покровителем пожежних. Його вшановують 4 травня. У цей день особливо віддають шану пожежним і металургам.

В цій парафії багато століть пізніше служив вікарієм і капеланом отець Кароль Войтила.

10.

Костел Святої Марії Успіння Пресвятої Діви Марії

Головний ринок

Святослав Мовчазний (†1489)

У підвалі базиліки лежать останки, датовані п'ятнадцятим століттям, подвижника святого Святослава Мовчазного (помер в 1489 році). Після рукоположення, він служив в місцевому костьолі Місіонером (нижчого рангу священника, вікарія). Важку роботу поєднував з гарячою молитвою і допомогою ближньому, яка принесла йому велику повагу серед жителів Кракова. Щоб бути ближче Бога, він виконував різні види благочестивих практик. До них відносяться, серед іншого, тишина та бідність. Згідно з легендою, до Святослава мав говорити Христос з чудового розп'яття (виконаного під кінець XV століття Вітом Ствошом).

У пресвітерії костьола звертає увагу ще один шедевр Штоса – головний вівтар.

Найбільше шанують в Церкві ікону Богоматері Ченстоховської, увінчаний папськими коронами польським кардиналом Стефаном Вишинським (15 грудня 1968 року).

Зараз триває процес, який офіційно підтвердить безпереривність культу Святослава, який буде рівносильно його беатифікації.

11.

Костел св. Яна Хрестителя і св. Яна Богослова

вул. Святого Яна 7

С. Зофією Чеською (†1650)

На перетині вул св. Яна і св. Томаша стоїть костел, присвячений Святому Яну Хрестителю та Яну Богослову – спочатку романський (в XII столітті), а потім був наданий характеру стилю бароко. З 1715 року церквою

підкується Асамблея Дев Стрітєння Прєсвятї Дїви Марїї (прєзєнтацию), якї мають свїй монастир. Згромадженнє сєстер офїруваннє Прєсвятї Дїви Марїї (Прєзєнтки), якї мають свїй монастир. Згромадженнє органїзовано в першїй половинї сїмнадцятїго столїттє Зофїєю Чєською (дївочє призвїщє – Мацєйовска) длє вихованнє і освїти дївчаток. Зофїя вийшла замїж у вїцї до 16 рокїв, алє пїслє шєсти рокїв подружжє стала вдовою бєз дїтєй. З юностї вїн був пов'язана з Краковом і братством милосєрдє. Пїдтримувала бїдних, особливю дївчаток і дїтєй-сирїт. У своємю будинку по вул. Шпїтальнїй 18, органїзувала (в 1623 роцї) навчальню-наукювїй їнстїтут - перша на тєрїторїї Польщї офїцїйню відкрїта школа длє жїночї стєтї. Також прагнула офїцїйню схвалити рєлїгїнну громадю, алє цє було досягнуто тїльки пїслє її смєртї в 1650 роцї. Спочатку була похована в склєпї пїд цєрквою Святї Марїї. Потїм її останки були переданї в мїсцєвїй костьол - тєпер спочиває в боковїй каплицї.

На головнюму вїварї знаходїться чудотворна їкона Богоматєрї Святюянськї «вїд вїкупу рабїв», якїй походїть з першїй чвєртї шїстнадцятїго столїттє. Як конкретна обїтницї жєртви, на їконї вїсять кайдани, ятаган, і турєцька шабля. У 1965 роцї архїєпископ Кароль Войтила увїнчав їконю папськими коронами.

12.

Костел св. Марка

вул. Св. Марка 10

Мїхал Гїдройц (†1485)

З костьолом та їснуючим недалєко монастирем покаяннє був пов'язаний Мїхал Гєдройц (помер в 1485 роцї) названий благословєнним. Брат Мїхал жив в малєнькїй камерї поруч з вхodom до цєркви. Цє полєгшувало їому виконаннє

роботи в якості паламара, який з особливою повагою і турботою дбав про красу інтер'єру церкви. Міхал був одним з тих людей, які присвятили все своє життя служінню Богу через піст і молитву. Його могила в церкві протягом багатьох століть привертає жителів міста. Міхала невдовзі після його смерті назвали Блаженним, а на даний час на офіційне підтвердження культу Святого Престолу.

У головному вівтарі церкви знаходиться – оточена особливим шануванням віруючих – скульптура розп'ятого Христа, який – за традицією – повинен був розмовляти з Міхалом Гідройцем.

13.

Костьол Воскресіння хх Воскресенців

вул. Лобзовська 10

о. Павел Сколімовський (†1926)

Воскресенці - це орден, який був заснований в Парижі в першій половині дев'ятого століття Б Янським (1807-1840), мирянин. До Кракова воскресенці прибили в 2-гій половині XIX століття і побудував неороманську воскресенський костьол по вул. Кроводерській. У притворі костьола спочиває отець Павел Смоліковський (1849-1926), народився в Твері в сім'ї польських засланих, філософ, історик і генерал ордена, один з найбільш відомих його членів. Після повернення додому, він вступив до семінарії. Був висланий начальством на навчання до Риму, де він зустрівся з воскресенцями. Потім він був висвячений в сан священника східного обряду. Він працював в Болгарії, у Львові, на чолі польського Папської колегії в Римі. У Кракові, він був майстром

новіціаті і сповідником архієпископа Адама Сапегі. Він залишив понад 200 публікацій на різних мовах. Він помер в ореолі святості 11 вересня 1926 року. В Ватикані в даний час проходить процес його беатифікації.

14.

Базиліка Благівіщення Пресвятої Діви Марії оо. Кармелітів

вул. Кармеліцка 11

Бл. Хілари Павел Янушевський (†1945)

На перетині вул. Кармеліцкої і Гарбарської є костьол, заснований в кінці XIV століття. Королевою Ядвігою до отців кармелітів (званим «тшевічковими»), які підтримують його до сьогоднішнього дня. У 1939-1940 роки настоятелем монастиря був от. Хілари Янушевський ОС – релігійний наслідувач, ревний священик і патріот. У 1940 році він був заарештований німцями, був доставлений в концтабір в Саксенхаузен, а потім в Дахау. Дуже спокійний і врівноважений, він

мав довіру серед своїх співкамерників. У 1945 році, протягом двох місяців до звільнення табору, він добровільно доглядати за хворими на тиф (в основному для сповідування таїнств). Через три тижні заразився. Він помер 25 березня 1945 року і був спалений в крематорії табору. У 1999 році був зарахований до лику блаженних Папою Яном Павлом II разом з іншими мучениками Другої світової війни.

З кінця XV століття базиліка є також місцем поклоніння іконі Діви Марії, яка називається блаженною. Вірні досвідчують Божої завдячій іконі, першого із краківських зображень Діви Марії, увінчаного папськими коронами (1883 р). Зображення виконано за проектом Яна Матейка. Коронація була проведена з нагоди 200-річчя перемоги військ християнських під Віднем. Король Ян III Собескі, йдучи в військовий похід на Відень, молився перед іконою Богоматері Пяскової.

15.

Академіцька колегія св. Анни

вул. Св. Анни 11

св. Ян Канти (†1473)

єп. Ян Петрашко (†1988)

Єжи Цесельські (†1970)

Костьол є місцем особливого поклоніння професору Краківської академії і покровителю студентів – Св. Св. Яна Канти (помер в 1473 році). Майстер Ян був у Кракові знаменитим і визнаним не тільки в наукових колах, а й серед жителів міста. У нього була глибока відданість в поєднанні з незвичайною добротою, через яку він міг пробудити

в людях довіру. Краків знав його як великого філантропа і покровителя бідних.

Могила Яна з Кент з самого початку була оточена культом віруючих і протягом декількох років після його смерті стали записувати чудеса за його заступництвом. У 1680 році Ян був зарахований до лику блаженних, а в 1737 – оголошений (Папою Климентом XII) покровителем польським, а через 30 років – святим. Перед могилою до св. Яна з Кент молився перед походом на Відень король Ян III Собескі.

В храмі також знайшли місце свого земного спокою двоє кандидатів на канонізацію: краківський єпископ Ян Петрашко (помер в 1988 році) і батько сімейства Єжи Цесельські (помер в 1970 році). Про єпископа Яна Папа Ян Павел II, він сказав: «Бог дав

йому особливу мудрість, дар особливого розуміння Слова Божого та дар простоти і глибини її передачі. З'єднаний з Богом був відкритий світу, людині для потреб своєї душі».

Єжи Цесельській, чий прах покоїться в безпосередній близькості до св. Яна з Кант, був одним з найвидатніших особистостей Кракова. Протягом всього свого життя, він поєднував глибоку релігійність і сімейне життя та наукову роботу.

16.

Костьол Непорочного Серця Марії сс. Феліц'янок

вул. Смоленськ 6

Бл. Марія Анжела Трушковська (†1899)

Костьол сс. Феліц'янок є місцем останнього спочинку їх засновниці Марії Анжели Трушковської (померла в 1899 році). Зофія Трушковська (в законі – Марія Анжела) була людиною надзвичайно чутливою до страждань та матеріальної і духовної убогості. З дитинства вона дбала про нужденних. З її ініціативи був створений невеликий притулок для дітей-сиріт і кинутих пристарілих людей, який швидко збільшувався. У якості дати встановлення Згромадження сестер Феліц'янок називають той день, коли Анжела пожертвувала своє життя Богу (21 листопада 1855 року). Життя матері Анжели була характерне для життя францисканської благодійності – нічого для себе, все для інших. Анжела померла в ореолі святості, а після її смерті багато людей почали молитися через неї до Бога і отримували від нього багато милостей. Була благословлена 18 квітня 1993 року у Римі Папою Яном Павлом II. Мати Анжела залишила своїм

сестрам девіз: «Все через серце Марії, в честь святого Причастя,» тому що в церкві сестер Феліц'янок триває поклоніння Святими Дарами.

17.

Костел св. Августина і св. Яна Хрестителя девиць Норбертанок

вул. Костюшки 88

бл. Броніслава (†1259)

с. Емілія Подоска (†1889)

У бічному бароковому вівтарі костьола знайшла свій останній притулок норбертанка бл. Броніслава (померла в 1259 році). Біографія Броніслави доводить її глибокий патріотизм і відданість до Кракова в моменти небезпеки. Її шлях до Бога було увінчане зразковим виконанням своїх зобов'язань і чернечого правила. Часто, втомившись від благодійності, вона йшла на сусідній пагорб (Сікорнік), де гаряче молилася про Божу милість для країни. За традицією, тільки там прийшов до неї Ісус і сказав їй: «Броніслава, мій хрест є твоїм хрестом, але і слава моя буде твоєю». До її могили прибув, серед іншого, Король Станіслав Август Понятовський. У 1839 році Броніслава була офіційно зарахована до лику блаженних.

Під костелом має честь спочивати інша місцева черниця, Слуга Божа сестра Емілія Подоска (померла в 1889 році). Її відрізняло глибоке благочестя і доброта. Своє релігійне життя розуміла як постійне прагнення до єднання з Христом. Вона була видатним містиком. Як учитель, вона постійно підвищувала рівень освіти в школі при монастирі.

18.

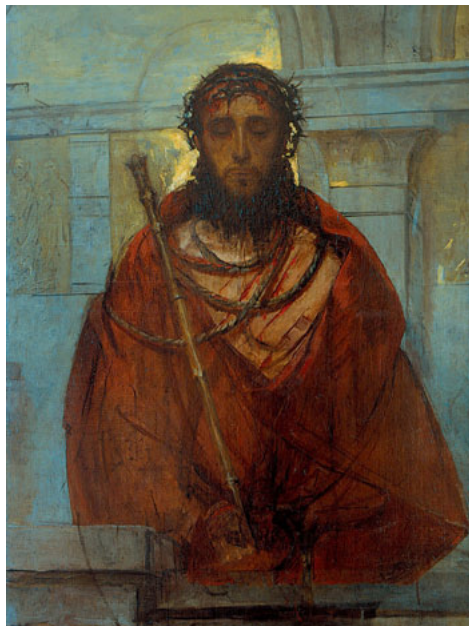
Кляштор Ессе Номо сс. Альбертинек

вул. Вороніча 10

св. Брат Альберт Хмельовські (†1916)

бл. Бернардина Яблонська (†1940)

Костьол є місцем поклоніння Св. Брату Альберту (Адам Хмельовські) і бл. Сестрі Бернардині Яблонській. Останки св. Альберта (помер в 1916 році) спочивають під віттарним камінем. Цей повстанець, шановний художник і пізніше активіст і соціальний благодійник, був названий «Св. Френцишком нашого часу». У житті він відчув як і славу, так і страждання. Після того, як він досяг успіху в мистецтві, він жив в приміщенні для бездомних і став одним з них. Управляючи міським притулком, він прагнув створити

його жителям більш гідні умови життя, щоб врятувати бідолашні людські гідності і показати їм шлях до Бога. Брат Альберт відкривав притулки для бездомних дітей та молоді, центри для інвалідів, старих і невиліковно хворих. У 1888 році отримано дозвіл на створення Конгрегації братів Альберта, а від 1891 року – сестер Альбертинок, в склад яких до сих пір входять люди, які хочуть бути для інших «добрими, як хліб». Служба найбільш нужденним людям брат Альберт розглядав як форму поклоніння Страстям Господнім. Навіть при його житті його оточувала аура святості, а після смерті його культ поширювався все швидше. Його беатифіковано в 1983 році, а через шість років (в 1989 р.) його канонізував Ян Павел II, в житті якого брат Альберт зіграв дуже важливу роль.

Біля гробниці св. Брата Альберта є мощі засновниці Згромадження Сестер Альбертіна – бл. Бернардини Яблонської (померла в 1940 році). Зустріч з братом Альбертом допомогло їй знайти свою дорогу життя. Вона характеризувалася безмежною любов'ю до бідних, людей, що просять милостині та хворих. Вона була в змоззі зберегти і передати після смерті духовність та ідеали Альберта. Зокрема, вона любила Господа Ісуса в Євхаристії. Сестра Бернардина була благословена папою Римським Яном Павлом II 6 червня 1997 року в м. Закопане.

19.

Святилище Божого Милосердя в Лагевниках

вул. Сестри Фаустини 3-9

св. Фаустина Ковальська (†1938)

(див. стр. 40-44)

Слідами св. Сестри Фаустини

Близько двох мільйонів чоловік щороку приїждять до Кракова, щоб знайти місця, де жила і померла св. Сестра Фаустина Ковальська зі Згромадження Сестер Божої Матері Милосердя.

Сьогодні, я думаю, немає жодної країни, в якій не було б ікони Ісуса Милосердного, пофарбованої відповідно до її бачення, тобто в характерні промені: блідо-червоні і напис: „Ісус, я довіряю Тобі” Свято Божого Милосердя (перша неділя після Пасхи) постійно вводиться в літургійному календарі Церкви. Чаплет Божого Милосердя, подиктована Сестрі Фаустині Ісусом, читається навіть в африканських діалектах. Все більш популярною стає молитва в годину агонії Ісуса на хресті, названої Годиною Милосердя (15.00). Апостольський Рух Божого Милосердя, який виник завдяки Сестрі Фаустині, проповідує послання Божого милосердя, включає в себе мільйони людей по всьому світу.

Папа Ян Павел II назвав Свю Сестру Фаустину і передану нею інформацію „даром від Бога

для нашого часу.” Цей дар Божий був вміщений в святелищі Божого Милосердя у Кракові, який став світовою столицею культу Божого Милосердя. Але це не єдине місце в місті, пов'язане з особою св. Сестри Фаустини. Хоча рідко залишала монастир в Лагевніках, проте, в примітках залишились сліди її присутності в інших частинах Кракова, які ми представляємо в цій папці.

Св. Сестра Фаустина Хелена Ковальська (1905–1938)

Хелена Ковальська (церковне ім'я - Фаустина) народилась 25 серпня 1905 року в селі Глоговець, прихід Свіннице Варське біля Ленцици (вrocławська єпархія), як третя з десяти дітей в сім'ї Маріанни і Станіслава Ковальських. Після трьох років навчання в школі, у віці шістнадцяти років вона влаштувалась на роботу у якості слуги в заможних сім'ях в Александрові Лудзькому, в Лодзі, Острувку біля Клембова. Коли їй було 20, вона увійшла в конгрегацію Сестер Божої Матері Милосердя, яка проіснувала 13 років. Всі ті роки вона провела в домах монахів (найдовше в Кракові, Плоцьку та Вільнюсі).

Образ канонізації

Зазвичай вона працювала на кухні, в саду і в монастирській хвіртці. Її дуже звичайне і просте життя крило позачергову глибину єднання з Богом. Будучи скромною дівчиною, вона мала багато сумнівів і труднощів, пов'язаних з розумінням і виконанням заповідей Ісуса, але в їх роз'ясненні та впровадженні допомагали їй св. Міхал Сопочко в Вільнюсі і от. Йосип Андраш СЙ в Кракові. На їх наказ вела „щоденник”, в якому вона розповіла про свою зустріч з Ісусом. Записувала всі його побажання, щоб нагадати світові про біблійної істини, про милосердну любов Бога до кожної людини і введення нових форм відданості Божому Милосердю.

Ці форми: культ майже повсюдно відомий сьогодні відомої ікони Христа з підписом: „Ісус, я вірю в тебе”, свято Божого Милосердя, яке випадає на першу неділю після Великодня, проголошення молитви називається Божого Милосердя і молитви на Годину Агонії Ісуса на хресті (в 15.00 – година Милосердя) і поширення культу Милосердя. Місії св. Сестри Фаустини продовжують не тільки парафіяни, але і апостольське рух Божого Милосердя з центром в краківських Лагевніках.

У монастирі Лагевніки Сестра Фаустина була послушницею на два роки і останні роки свого життя. Тут вперше отримала релігійне ім'я Марії Фаустини. Ту зробив вперше склала вічну обітницю цнотливості, бідності і слухняності, й була свідком екстраординарних містичних переживання. Тут написала більшу частину свого „Щоденника”, який був перекладений на багатьох мовах світу. Тут вона померла 5 жовтня 1938 року і була похована на кладовищі в релігійній глибині саду. Її останки були перенесені в каплицю в 1966 році і в 1993 році були поміщені на вівтарі під зображенням Ісуса Милосердного.

Беатифіковано її 18 квітня 1993 року, а канонізовано 30 квітня 2000 року. Ян Павел II, який наслідував життю сестри Фаустини як зразку християнської святості, а завданням проголошення милосердної любові Бога до людини передав всій Церкві і світу в третьому тисячолітті

„Велике бажання цієї святої жінки було покласти милість Божу в центрі віри і

християнського життя. З силою свого духовного життя вона з'явився в повному світі – і це в наш час, який дізнав жорстокості офіційних ідеологій – є новизною християнського послання” – так підсумував життя і місію Святої Сестри Фаустини Папа Бенедикт XVI в річницю свого паломництва в святинилице Божого Милосердя в Лагєвниках.

Місця, пов'язані з св. Сестрою Фаустиною

Хоча кожен час і весь світ можна вважати його «храмом», тим не менш, є часи і місця, де Бог обрав для них особливим чином людей, щоб випробувати Його присутність і Його благодать. А народ, який вірний своїм почуттям, приходять в ці місця, тому що у них є впевненість в тому, що насправді вони стоять перед обличчям Бога, що він присутній там. У тому ж дусі віри я прибув до Лагєвник, щоб посвятити цю нову церкву. Я переконаний, що це особливе місце, обране самим Богом, щоб сіяти благодать, даючи їй Свою милість.

Ян Павел II Лагєвнікі, 17 серпня 2002 року

Ікона «Ісус, я довіряю Тобі»

1.

Святелище Божественного Милосердя в Лагевніках

вул. Сестри Фаустини 3-9

Слідуючи по стопах Св. Сестри Фаустини в Кракові, слід почати з монастиря Сестер Божої Матері Милосердя в Лагевніках, де вона жила більше 5 років і де лежать останки. Сьогодні ця святиня, поряд з новими святинями, є динамічним розвиваючим центром релігійного культу, до якого прибувають паломники з усього світу. Ян Павел II приїздив сюди двічі – в 1997 і 2002 роках, а Бенедикт XVI в 2006 році. З точки зору числа країн, з яких прибувають сюди звідусіль

паломники, святелище в Кракові-Лагевніках є одним зі світових лідерів.

Монастирський комплекс

Він був створений в кінці дев'ятнадцятого століття завдяки фондам князя Олександр Любомирського, фінансиста і філантропа, побудований за проектом архітектора Карла Заремби. Каплиці і монастирі були присвячені Кардиналом Альбіном Дунаєвським (в 1891 році.). Тут жили сестри Згромадження Божої Матері Милосердя і їх приймальні дівчатка, дівчата і жінки, які потребують глибокого морального оновлення. Роботу з цима особами сестри основували на повазі до людської гідності, виховання християнських цінностей та підготовки до трудової діяльності та самостійної гідного життя в

суспільстві. У «будинку милосердя» (так в Згромадженні називали апостольські установи) під керівництвом сестер були проведені семінари по вишивці і ткацтву, палітурного мистецтва, тут знаходилася пральня, ферма з млином. Під час Першої світової війни частина майна монастиря було вилучено для потреб військового госпіталю, де лікувалися інфекційні захворювання солдатів різних національностей. Через характер роботи, яка проводилася в будівлі жіночого монастиря, до початку Другої світової війни, будинок був закритий для сторонніх.

В період нацистської окупації сестри допомагали переміщеним особам, проводили таємне навчання, акції благодійності та кухню для бідних. У 1962 році комуністична влада відібрала навчальний центр і більшу частину майна. Кілька років пізніше (1969) сестри організували в монастирі центр відкритої допомоги для молоді, яка суспільно недостосувалась «Джерело». Він функціонував до 1991 року. В 1989 році державні повернули монастирю центр для дівчаток.

Сьогодні він називається «Центр освіти молоді ім. Святої Сестри Фаустини». Є внутрішньою інституцією і реабілітаційним центром для соціально- дезадаптованих дівчаток. Сестри ведуть в ньому інтернат, гімназію, 3-річну середню школу з поглибленим вивченням економіки та адміністрації та 2-ох річне профтехучилище громадського харчування і перукарського профілю.

В монастирі діє послушництво, де сестри два роки готуються до релігійного життя і апостольського служіння в зборах. Тут також знаходиться Асоціація Апостолів Божого Милосердя «Faustinum». Вона навчає : духовенству і апостолицизму, організує дні зосередження, виїзні наради, семінари та Міжнародний конгрес апостолів Божого Милосердя, видає щоквартальне «Послання Милосердя». Асоціація також має свій власний видавничий будинок (Misericordia), яка займається виданням і поширенням книг, картин, DVD, CD інших матеріалів, пов'язаних з життям і місією святої Сестри Фаустини.

Каплиця чудотворного образу Милосердного Ісуса і гробниці св. Сестри Фаустини

Каплиця релігійна св. Йосипа, з'єднує два крила монастирських будівель. У головному вітварі знаходиться статуя Божої Матері Милосердя, покровительниці зборів. На лівій стороні – статуя Св. Станіслава Костки (покровителя релігійної молодді), а праворуч – св. Марія Магдалина (покровительниці покаяних). У бічних вітварях, на лівій стороні, знаходиться чудотворний образ Ісуса Милосердного, а праворуч – зображення Святого Йосипа з немовлям (кисті Франца Крудовського). В боковій стінці порожнини є картина Св. Фаустини (кисті Хелени Тхужевської). У 1943 році краківський духівник Сестри Фаустини, о. Йосип Андраш СЙ, ініціював урочисті обряди на честь Божого Милосердя, на які зійшлися жителі Кракова та околиць.

Образ Ісуса Милосердного (кисті Адольфа Хили), що відповідає розміру і формі бічної порожнини вітваря, був посвячений 16 квітня 1944 року в першу неділю після Великодня (свято Божого Милосердя).

З тих пір його копії і репродукції стали поширюватися по всьому світу. Картини на стінах каплиці розробив в 1934 році Здіслав Гедлічка. Їх реконструйовано в 1981-1990 рр. Потім в бокових вікнах каплиці і на ганку було засновано вітражі проекту Віктора Остшолка. Зберігся тільки попередній вітраж св. Сесілії в круглому вікні. Навколо каплиці розміщено габлоти, в яких є свідоцтво прихильності, яке провіщає паломників, які відвідують це місце. У 1968 році каплиця була внесена в список святинь єпархії Кракова, а в 1992 році отримала офіційну постанову про створення тут Святині Божого Милосердя.

Перед каплицею (зліва від входу) вміщений барельєф бюста Папи Яна Павла II на честь його першого папського паломництва в святолице в 1997 році (проект Чеслава Дзьвігая), а праворуч – барельєф бюста Папи Бенедикта XVI в пам'ять про його паломництво в 2006 році (проект Анджея Зарадкевіча). Наліт, розміщений на будівлі монастиря (під вікном на правій стороні від входу до каплиці), вказує на осередок, де померла Св. Сестра Фаустина (проект Чеслава Дзьвігая).

Перед монастирем вміщена історична статуя святого Йосипа (з 1900 року). Від назви цього святого, посесія задовна носила ім'я «Йосипова». На площі є також польовий вітвар (середина. 80-тих років ХХ століття), який використовувався для святкування великих послуг на відкритому повітрі.

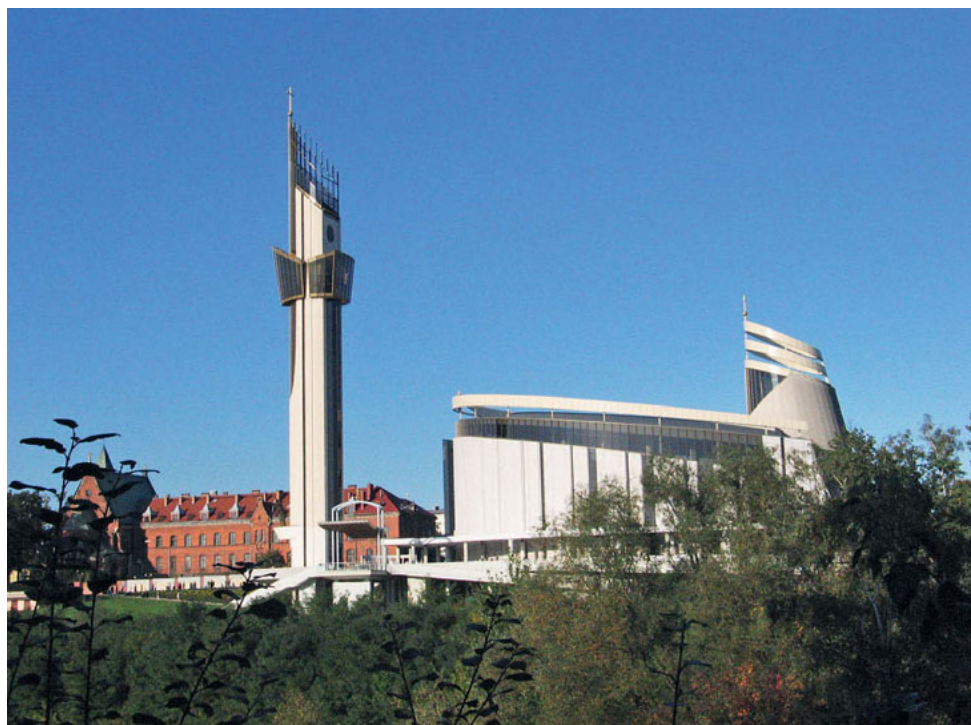
Базиліка Божого Милосердя

На динамічний розвиток цього святилища вплинула беатифікація і канонізація Сестри Фаустини, а також вже згадані три папські паломництва. Величезну роль в просуванні цього місця грав Ян Павел II. Він прибув сюди як працівник сусіднього «Solvay» (1941-1944) років. Згодом, був тут також частим гостем у якості священика і єпископа Кракова. Його наступник у архієпархії Кракова – кардинал Францішек Махарський – в 1996 році заснувала фонд, спрямований на будівництво базиліки Божого Милосердя і об'єктів соціальної сфери для паломників. 17 серпня 2002 року Папа Ян Павел II освятив нову базиліку, доручивши світ Божественному Милосердю.

Базиліка, побудована в 1999-2002 роках за проектом Вітольда Ченскевіча, за формою

нагадує корабель і асоціюється з сучасним «ковчегом», в якому до порятунку веде надія на милість Божу. Його знаком є образ Ісуса Милосердного (копія чудотворної картини Яна Хщонша), розташованої над скинєю, яка має форму кулі, оточеної кущем, спустошеним сильними вітрами.

Картина домінує у вівтарній частині базиліки. Стіни, що відокремлюють вівтарню від нефа, поміщеного (зліва) зображення воріт Зорі Божої Матері Милосердя (кисті Яна Хщонша), а праворуч – фрагмент тексту, щоб довірити світ до Божественного Милосердя, зробленого в цій базиліці 17 серпня 2002 року Яном Павлом II. При вході до базиліки (в притворі ліворуч) є наріжний камінь Голгофи, освячений Папою Яном Павлом II, а (праворуч) вміщена меморіальна дошка в пам'ять його другого паломництва в Лагевніках і освячення базиліки.

Вижче - меморіальна дошка, яка нагадує паломництво Бенедикта XVI.

У нижній частині храму є п'ять капличок: капличка. *Communio Sanctorum* з красивим декором мозаїки угорського художника, греко-католицького священника Ласло Пушкаса (подарунок від угорської церкви); Святої Сестри Фаустини із зображенням апостола Божого Милосердя авторства Яна Хщонша (сфінансовано італійською церквою); військовополонений Святий Апостол Андрій з іконостасом українського художника Любомира Медвіда (сфінансована греко-католиками Польщі та України); Святого Хреста (сфінансована Костьолом в Німеччині) і капличка Божої Матері Хворобливої (сфінансована церквою на Словаччині).

Поруч з базилікою знаходиться каплиця Нескінченного Поклоніння, побудована за проектом Вітольда Центкевіча, яка

поклоняється Святим Дарам, і - як знак розповсюдження звідти на весь світ послання Божого Милосердя – палаючий вогонь, запалений Яном Павлом II у Ватикані в грудні 2003 року. За каплицею Нескінченного Поклоніння є зал Яна Павла II, а перед базилікою - оглядова вежа зі статуєю папи Яна Павла II, апостола Божого Милосердя та сповіщника покою. З її допомогою можна оглядати панораму міста і околиць.

2.

Костел св. Йосипа

Подгурський ринок

Костел св. Йосипа є парафіяльною церквою, до якого за життя Сестри Фаустини належало село Лагевнікі. З цим храмом пов'язана одна подія, записана на сторінках її «Щоденника». 27 грудня 1937 року Сестра

Фаустина поверталася екіпажом в лікарню на Прондніку. «У мене була приємна поїздка – як читаємо – бо зі мною їхала людина, яка везла дитину до хрещення. Ми підвезли її до самої церкви в Подгуже; щоб вона могла вийти з екіпажу, вона поклала дитину на мої руки. Коли я взяла дитину на руки, в гарячій молитві я запропонувала її Богу, щоб в один прекрасний день вона принесла йому особливу славу; я відчувала у душі моїй, що Господь спеціально дивився на цю маленьку душу» (Діян. 849). Цю дитину попередньої ночі хтось залишив біля воріт монастиря в Лагевниках. Ранком сестри знайшли її, відмили, покормили і стали шукати людину, яка б її виховала. Зголосилася сусідка, яка прийняла дитину з радістю і вирішила записати її на своє ім'я. Таким чином, використали екіпаж для перевезення, який відвіз сестру Фаустину до Пронднік. Таким чином, сестра Фаустина і сусідка, яка знайшла дитину, приїхали до парафіяльного костьола в Подгуже, де дитина була хрещена і записана в метриках костьола.

3.

Друкарня Цибульського

вул. Шевська 22

Будинок по вул. Шевській походить в основному з шістнадцятого та сімнадцятого століть. Будівля на вул. Шевській 22, згадується як «колегіальна», була створена в 1910 році завдяки перебудові існуючих старих будівель. Частина цієї будівлі в міжвоєнний період в двадцятих роках ХХ століття була орендована для своєї діяльності Йосипом Цибульським, яка функціонувала під назвою «Видавництво книг для Посвяти і та Складу Девоціоналії». У цьому видавництві вперше опубліковано перші знімки Милосердного Ісуса з вінцем Божого Милосердя і маленькі молитовники під назвою «Христос, Цар Милосердя», які на основі одкровенень Сестри Фаустини розробив її духовний керівник з м. Вільнюса, от. Міхал Сопоцько. Сестра Фаустина разом з чудовою матір'ю Іриною Кшижановською була в цьому видавництві 27 вересня 1937 року. Так вона описала про цю подію в своєму «Щоденнику»: «Сьогодні ми пішли з моєю матір'ю до чоловіка, де друкувались і малювались невеликі малюнки Божого Милосердя, а також визнання і віночки, які вже отримали схвалення, а також ми повинні були побачити покращену картину. Вона дуже подібна, я була дуже рада цим» (Діяння 1299; пор. діян. 1301). Після відвідин в видавництві Цибульського Сестра Фаустина разом з матір'ю пішли на Ринкову площу і в церкву Святої Марії.

4.

Церква Святої Марії Успіння Пресвятої Діви Марії

Головний ринок

Біля Ринкової площі, зі сторони вулиці Флоріанської знаходиться костюл Успіння Пресвятої Діви Марії (базиліка Святої Марії) – найвідоміший готичний костюл в Польщі. Побудована на початку тринадцятого століття, згодом – перебудована й упорядкована. Перлиною цього храму є вітвар Пресвятої Діви Марії (робота Віта Ствоша) – чудовий пам'ятник середньовічної різьби по дереву. Це найбільший в своєму роді в Європі вітвар (11 x 13 м), виконаний з дуба і липи (скульптури). В центрі вітваря знаходиться дуже художня сцена Успіння Діви Марії в оточенні апостолів, а в апсиді - сцена взяття її в небо і коронування.

У «Щоденнику» Сестра Фаустина описує свій візит і духовне переживання в цьому

храмі: «Коли ми закінчили справи, ми пішли до костьола Пресвятої Діви Марії; ми вислухали службу, під час якої Господь дав мені можливість зрозуміти, яке велике число душ було урятовано завдяки цьому мистецтву. Потім я увійшла в інтимну розмову з Господом, дякуючи йому, що благословив мене, що я можу бачити частину того, що поширюється [завдяки] Його незбагненної милості. Я увійшла в глибоку молитву подяки. О, як велика щедрість Бога, нехай буде Благословенний Господь, що вірний своїм обіцянкам» (Діян. 1300).

5.

Базиліка Святого Серця Ісуса оо. єзуїтів

вул. Коперніка 26

Цей костюл був побудований в 1912-1921 роках згідно проекту Францішка Мончинського. Храм, в якому з самого початку працюють отці-єзуїти, освятив єпископ Анатоль Новак (29 травня 1921 року), а через кілька днів (з нагоди Урочистості Святого Серця) – польський кардинал примату Едмунд Дальбор проводив тут процесію на маленькій площі, де урочисто посвятив Польщу Святим Серцем Ісуса. З тих костел по вулиці Коперніка, який з 1960 року має назву базиліки мінорней, є центральним костелом в Польщі, присвяченим Серцю Ісуса.

Монастирі Згромадження сестер Божої Матері Милосердя за часів сестри Фаустина мали споглядально-активний характер. Сестри рідко і тільки з важливих питань виходять в місто. До таких нагод належало Свято Серця Ісуса. Сестра Фаустина брала участь в такій процесії 19 червня 1936 р: «Коли ми пішли до єзуїтів на процесію

Святого Серця, - писала в «Щоденнику» - в той час вечерні я побачила ті ж промені, які виходили від Святе Святих, господаря, які намальовані на картині. Моя душа була наповнена великим смутком до Бога «(Діян. 657). Отці-єзуїти були сповідниками в монастирях Згромадження Сестер Божої Матері Милосердя. Духовність ордену і з допомогою єзуїтів росла духовно також сестра Фаустина. В її житті надзвичайно важливу роль відіграє спочатку. В її житті надзвичайну роль відіграв Едмунд Елтер, професор римського григоріанського віросповідання, який як перший священник визнав і підтвердив надприродний характер її одкровеній, а потім - Андраж Йосип СЙ, який був духівником краківським і духовним керівником.

Єзуїтські отці й до сьогодні служать сестрам Згромадження Божої Матері Милосердя як священники і духівники, а в монастирі в Лагевніках також виступати в якості капеланів, які прислугуюють черницям і паломникам.

Лікарня ім. Яна Павла II

вул. Прондніцка 80

Муніципальні санітарні заклади на Білому Прондніку були побудовані у період від 1913 до 1917 року на основі проектів доктора Томаша Янішевського (перший директор закладів) і Яна Завейского. На відкритті заклади диспонували 120 ліжками для хворих на скарлатину і 126 для хворих на туберкульоз. Каплиця (в окремій будівлі) в стилі модерн збудовано за проектом Адольфа Шишко-Богуша або Франца Мончинського. Сестра Фаустина двічі лежала в лікарні в роки 1936-1938 (в цілому більше 8 місяців) під керівництвом доктора Адама Сільберга і тодішніх медсестер - сестер Святого Серця. Вона лежала в одиночній кімнаті, в I і III туберкульозному бараку поблизу згаданої каплиці. Вона писала тут багато карт свого «Щоденника» і зазнала багато містичних мистецтв. Вийшла з лікарні 17 вересня 1938 року. На прощання доктор Сільберг попросив

у неї картину св. Терези від дитячка Ісуса, яка весь час була на її шафі. Коли медсестра заперечувала, нагадуючи про необхідну дезінфекцію після хворої, доктор Сільберг відповів: «Святі не заражають». Бараки, в яких лежала сестра Фаустина, не збереглося – вони були знищені під час Другої світової війни. З тих пір і до сьогоднішнього дня залишилася тільки каплиця ім. Пресвятого Серця Ісуса.

Від 1990 року покровителем лікарні є Ян Павел II, який 9 червня 1997 року особисто освятив будинок клініки кардіохірургії. З 2007 року капітально відремонтовано каплицю ім. Пресвятого Серця Ісуса, відновлюючи її дизайн з довоєнних років. Каплиця була освячена архієпископом Кракова кардиналом Станіславом Дзівішом, а реліквію апостола Божого Милосердя – передано на згромадження сестрам Божої Матері Милосердя.

За межами каплиці збудовано дошку (за проектом Чеслава Дзьвігая), щоб вдокументувати візит Св. Фаустини в лікарні, а в каплиці вміщено спеціальну дошку для означення місця її молитви.

Практична інформація

Номер для з'єднання з Польщею

з-за кордону: +48

інших частин Польщі і з Кракова: 12

Поліція: 997

Відділки поліції:

- Пост поліції, Головний ринок 29 (Rynek Główny), тел. +48 12 615 73 17 (24 год.)
- I відділок, вул. Широка 35 (ul. Szeroka 35), тел. +48 12 615 29 14 (24 год.)
- II відділок, вул. Лубіч 21 (ul. Lubicz 21), тел. +48 12 615 29 15 (24 год.)

Міська страж: 986

Пожежна служба: 998

Швидка медична допомога: 999

Аварійний номер з мобільних телефонів: 112

Міжнародний аеропорт ім. Яна Павла

II Краків Балице (Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków Balice)

тел. +48 12 295 58 00, 801 055 000 (24 год.)

info@krakowairport.pl

Інфолінія Польської туристичної організації (Infolinia Polskiej Organizacji Turystycznej) –

відчинена щодня (за винятком днів святкових, передбачених законодавством) від 8.00 до 18.00; тел. +48 22 278 77 77 або +48 801 888 844 (для осіб, які дзвонять з польських мобільних операторів); pot@pot.gov.pl

Медична інформація: +48 12 661 22 40 (24 год)

Медичний транспорт Краківської швидкої медичної допомоги +48 12 42 22 999 (24 год)

Консульства

Генеральне консульство Франції:

вул. Столярська 15 (ul. Stolarska 15)

тел. +48 12 424 53 11

contact@cracovie.org.pl

Генеральне консульство Німецької Федеративної Республіки:

вул. Столярська 7 (ul. Stolarska 7)

тел. +48 12 424 30 00

info@krakau.diplo.de

Генеральне консульство Російської Федерації:

вул. Біскупя 7 (ul. Biskupia 7)

тел. +48 12 422 26 47; ruskrk@poczta.onet.pl

Генеральне консульство Республіки Словачії:

вул. Св. Томаша 34 (ul. św. Tomasza 34)

тел. +48 12 425 49 70; cg.krakow@mzv.sk

Генеральне консульство США:

вул. Столярська 9 (ul. Stolarska 9)

тел. +48 12 424 51 00; krakowniv@state.gov

Генеральне консульство України:

вул. Беліни – Пражмовського 4

(al. Beliny-Prażmowskiego 4)

тел. +48 12 429 60 66; gc_plk@mfa.gov.ua

Генеральне консульство Австрії:

вул. Армії Крайовей 19

(ul. Armii Krajowej 19) IV поверх

тел. +48 12 410 56 41

konsul.krakow@konsulataustrii.com

Консульство Республіки Бразилії:

вул. Вроцлавська 53 (ul. Wrocławska 53)

тел. +48 12 633 40 88

brazylia.konsulat@gremi.pl

Консульство Великобританії:

вул. Св. Анни 9 (ul. św. Anny 9)
тел. +48 12 421 70 30; ukonsul@bci.krakow.pl

Консульство Республіки Чілі:

вул. Флоріаська 3, (ul. Floriańska 3)
тел. +48 12 428 92 50; biuro@iph.krakow.pl

Консульство Республіки Хорватії:

вул. Св. Єжи Попелушкі 36
(ul. ks. Jerzego Popiełuszki 36),
тел. +48 12 290 65 10
konsulat@chorwacja.krakow.pl

Консульство Королівства Данії:

вул. Св. Анни 5, (ul. św. Anny 5)
тел. +48 12 421 73 80; j.kahl@nordichouse.pl

Консульство Республіки Естонії:

вул. Флоріанська 15/4 (ul. Floriańska 15/4)
тел. +48 12 429 16 98; p.paluch@kppm.pl

Консульство Республіки Фінляндії:

вул. Св. Анни 5 (ul. św. Anny 5)
тел. +48 12 421 73 80; j.kahl@nordichouse.pl

Консульство Республіки Ісландії:

вул. Св. Анни 5 (ul. św. Anny 5)
тел. +48 12 421 73 80; j.kahl@nordichouse.pl

Генеральне консульство Королівства

Японії: вул. Грабовського 5/3
(ul. Grabowskiego 5/3), тел. +48 12 633 43 59
honoraryconsulofjapan@op.pl

Консульство Республіки Литви:

вул. Семарідського 20а/7
(ul. Siemiradzkiego 20a/7)
тел. +48 12 311 22 33; jan.widacki@gmail.com

Консульство Великого Королівства Люксембург:

вул. Богуславського 7/17 (ul. Bogusławskiego 7/17)
тел. +48 12 254 41 00
contact@maleckirecruitment.com

Консульство Республіки Латвії:

вул. Мальборська 130 (ul. Malborska 130)
тел. +48 12 350 55 50
konsul.honorowy@republikaotwy.pl

Консульство Республіки Мальти:

вул. Кармеліцка 30/3 (ul. Karmelicka 30/3)
тел. +48 600 180 441
maltaconsulate@gmail.com

Консульство Мексики:

вул. Вiedeńska 72,
тел. +48 12 636 52 59
janusz.postolko@kki.pl

Консульство Королівства Норвегії:

вул. Мосенжніца 3 (ul. Mosiężnicza 3)
тел. +48 12 633 03 76; norkons_kr@wp.pl

Консульство Ісламської Республіки Пакістану:

вул. Жабінець 13 (ul. Żabinec 13),
тел. +48 12 299 14 17
leopold.sulkowski@gmail.com

Консульство Республіки Перу:

вул. Стрешевського 28 (ul. Straszewskiego 28),
тел. +48 12 645 07 87
akrzanowski@gmail.com

Почесне генеральне консульство Румунії:

ал. Солідарності 36 (al. Solidarności 36),
тел. +48 41 334 75 00; office@roconskielce.org

Генеральне консульство Королівства

Швеції: вул. Св. Анни 5 (ul. św. Anny 5),
тел. +48 12 421 73 80
j.kahl@nordichouse.pl

**Генеральне консульство Східної
республіки Уругваю:**

вул. Баліцка 255 (ul. Balicka 255)
тел. +48 723 990 608
konsulaturugwajski@gmail.com
uruguayconsulado@gmail.com

Генеральне консульство Республіки Італія:

вул. Венеція 3 (ul. Wenecja 3),
тел. +48 12 429 29 21
consolatoitaliano.cracovia@wp.pl

Безпека

Краків є безпечним містом, але він також є одним з основних європейських міст, тому вам слід пам'ятати основні принципи безпеки, особливо під час туристичного сезону, коли багато туристів відвідують місто. У разі надзвичайної ситуації, зателефонуйте під екстрений номер – **112**, з поліцією – **997** або з черговим Стражи Міста Кракова – **986**.

В клубі, пабі: перед здійсненням замовлення перевірте вартість в меню-ціннику.

Під час подорожі: будьте обережні, користуючись громадським транспортом. В натовпі можна стати жертвою крадіжки.

Пункти обміну валюти: гроші можна обміняти в обмінних пунктах і банках. Як правило, банки беруть комісію за надання таких послуг, а отже, обмін є менш корисним. Під час обміну грошей в обмінних пунктах слід звернути увагу на запропоновані обмінні курси, або порівняти їх з курсами в інших пунктах обміну чи перевірити на веб-сайті: www.nbp.pl.

УВАГА! Перед здійсненням трансакції: порівняйте курс валюти, які вміщений на інформаційній таблиці ззовні пункту обміну з тим, який запропонує тобі продавець в самому пункті обміну; встанови вартість трансакції при цьому пам'ятаючи, що обмінні пункти мають різні ставки – в залежності від виду валюти і її предмету: монети, банкноти і т.д.

ПАМ'ЯТАЙ! У випадку виникнення спору, якщо ви житель однієї з країн ЄС або Норвегії чи Ісландії, ви можете звернутись до Європейського Центру Споживачів (www.konsument.gov.pl).

Страж міста: За підтримку порядку в місті відповідають поліція і страж міста. Для того, щоб уникнути проблем під час перебування в Польщі, пам'ятайте, що штрафом караються такі злочини:

- в публічному місці алкоголь можна вживати тільки в спеціально відведених для цього місцях. Недотримання заборони карається штрафом 100 злотих. Спроба споживання спиртних напоїв також карається. Іноземці платять штраф готівкою на місці скоєння злочину, безпосередньо у працівника поліції або стражи міста
- порушення громадського порядку, засмічення, громадські прояви соціально неприйнятної поведінки (наприклад, гучний крик, сечовипускання, блювання)
- куріння в заборонених місцях, таких як зупинки громадського транспорту та на громадських майданчиках або в парках

» Можна відмовитися від прийняття штрафу, в такому випадку іноземця запрошують на прослуховування, а потім на засідання суду.

» Продаж алкоголю неповнолітнім та нетверезим особам є злочином.

» Є люди, які просять на вулицях під приводом збору на ліки або їжу, розглядаючи це як спосіб заробити гроші. Якщо ви дійсно хочете допомогти бідним, передайте гроші на благодійності фонди. Список таких благодійних фондів можна знайти на веб-сторінці: www.ngo.krakow.pl

Пункти туристичної інформації InfoKraków

Хочете отримати карту міста або основну інформацію - де найближчий туалет, найближча автобусна зупинка або продуктовий магазин або замовити тур? Купити квитки або цікаві сувеніри з Кракова? Відвідайте точки **InfoKraków** (www.infokrakow.pl). Ця

міська мережа інформації, якою управляє Краківський офіс фестивалю Краків. Забезпечує комплексну туристичну та культурну інформацію. Для того, щоб відправитися в подорож, ви можете також скористатися з допомоги багатьох офісів обслуговування, зокрема тих, які рекомендовані Краківською туристичною палатою. Послуги задовольняють навіть найвимогливіших туристів: банкомати, банки та пункти обміну валюти можна легко знайти як в центрі міста Кракова, так і в найближчих кварталах, більшість поштових відділень відкриті до пізнього вечора, доступ до інтернету є публічним, оскільки пункти доступу до нього знаходяться на Головному ринку, в кафе, в культурних центрах, торгових центрах, на залізничному вокзалі та в аеропорту.

**Центр обслуговування туристичного руху
(Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego):**

вул. Повісле 11 (ul. Powiśle),
тел. +48 12 354 27 10; powisle@infokrakow.pl

**Павільйон Виспянського
(Pawilon Wyspiańskiego):**

пл. Вшистких Швентих 2
(pl. Wszystkich Świętych),
тел. +48 12 616 18 86
wyspianski@infokrakow.pl

Сукеннице (Sukiennice):

Головний ринок (Rynek Główny) 1–3
тел. +48 12 433 73 10
sukiennice@infokrakow.pl

вул. Св. Яна 2 (ul. św. Jana),

тел. +48 12 421 77 87; jana@infokrakow.pl

вул. Шпітальна 25 (ul. Szpitalna),

тел. ел. +48 12 432 01 10
szpitalna@infokrakow.pl

вул. Юзефа 7 (ul. Józefa 7),

тел. +48 12 422 04 71; jozefa@infokrakow.pl

Міжнародний аеропорт в Баліцах,

тел. +48 12 285 53 41; balice@infokrakow.pl

Посібник паломника по Кракові

Тексти: А. Вілконьска, с. М. Ельжбета Сепак ZMBM, К. Гурба, М. Якубчик

Фотографії: П. Битнар, М. Гриховські, П. Кравчик, Б. Кружель, П. Куммер, В. Майка, Є. Мархевка, С. Марковські, А. Паславські, Й. Вальчевські, Г. Зигер; **архів:** збереження Сестр Милосердної Мати Божої, УМК, МРК

Краків 2016